

Α΄ ΕΤΟΣ - 1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Α01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ Ι – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

1^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Ετήσιος κύκλος σπουδής (μαζί με το Β01ΥΠ), που εισάγει τους πρωτοετείς φοιτητές στην έννοια της αρχιτεκτονικής σύνθεσης, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εφαρμογής μέσω σειράς θεμάτων, με στόχο την ενεργοποίηση της σκέψης τους, την απελευθέρωση των δημιουργικών δυνάμεών τους και την εξοικείωσή τους με τα μέσα αναπαράστασης της αρχιτεκτονικής. Σημαντικό μέρος του μαθήματος διερευνά θεωρητικά την αρχιτεκτονική σύνθεση επιχειρώντας την «επιστροφή» σε πρωταρχικές αρχές και έννοιες της αρχιτεκτονικής (συνθετική δομή, δομική συγκρότηση, βασικές έννοιες, ιδιότητες και στοιχεία του αρχιτεκτονικού χώρου, αρχετυπικές χωρικές διατάξεις, κ.λπ.).

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία μέσω διαλέξεων (με προβολή εικόνων) και ειδικού εκπαιδευτικού μοντέλου συνθετικών εφαρμογών. Σε αντιστοιχία με την θεωρητική ανάπτυξη, δίνονται στους φοιτητές 3 θέματα προς εκπόνηση: το πρώτο αφορά τη διερεύνηση της συνθετικής δομής μιας ήδη πραγματοποιημένης σύνθεσης (που οι ίδιοι επιλέγουν), το δεύτερο την ανάλυση, αντίληψη και αναπαράσταση του κτισμένου περιβάλλοντος και το τρίτο τη διευθέτηση απλών αρχιτεκτονικών στοιχείων.

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα. Για την εκπόνηση των εργασιών η τάξη διαιρείται σε 3 τμήματα αποτελούμενα από διμελείς φοιτητικές ομάδες. Οι φοιτητές εργάζονται στην αίθουσα διδασκαλίας ή επιτόπου σε επιλεγμένες θέσεις της πόλης και διορθώνονται από τον υπεύθυνο διδάσκοντα του τμήματος.

Διδάσκοντες

Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια (συντονιστής), Πάνος-Λουκάς Εξαρχόπουλος, Επίκ.

Καθηγητής

Βιβλία (προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα)

1. Μπίρης Τάσος, *Αρχιτεκτονικής σημάδια και διδάγματα. Στο ίχνος της συνθετικής δομής*, Αθήνα: ΜΙΕΤ, ³2007.
2. Γιακουμακάτος Αντρέας, *Ιστορία της ελληνικής αρχιτεκτονικής. 20ός αιώνας*, Αθήνα: Νεφέλη, ²2004.
3. Αμερικάνου Ελένη, Εξαρχόπουλος Πάνος (επιμ.), *Μοντερνισμός και αρχιτεκτονική εκπαίδευση. Do. Co. Mo. Mo.-Τα Τετράδια του Μοντέρνου 03*, Αθήνα: Futura, 2007.

Εργαστήριο

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών Ι: Γενικής Κτιριολογίας

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

Α02ΥΠ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ Ι

1^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Πρώτη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ – Ι

Διαχρονικές μεταμορφώσεις του δομημένου περιβάλλοντος στην Ανατολική Μεσόγειο.

Η αρχιτεκτονική στον ελληνικό χώρο:

Προϊστορική Αρχιτεκτονική.

Αρχαία Εγγύς Ανατολή, Αίγυπτος και Μεσοποταμία.

Μινωϊκός - Κυκλαδικός – Μυκηναϊκός πολιτισμός.

Γεωμετρική και πρώιμη αρχαϊκή περίοδος.

Αρχαία Ελλάδα (αρχαϊκή – κλασική – ελληνιστική εποχή). Ρωμαϊκή αρχιτεκτονική.

Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή αρχιτεκτονική:

Ιστορικά δεδομένα, θεολογικό υπόβαθρο, υλικά και τεχνικές, μορφές και λειτουργικά στοιχεία, αρχιτέκτονες και χορηγοί.

Η αρχιτεκτονική κατά την Παλαιοχριστιανική περίοδο.

Η Βυζαντινή αρχιτεκτονική.

Η διάδοση της Βυζαντινής αρχιτεκτονικής σε Δύση και Ανατολή.

Δεύτερη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – Ι

Γενικά χαρακτηριστικά της Τέχνης.

Από την Αρχαιότητα στον Μεσαίωνα:

Τέχνη πριν την επινόηση της γραφής.

Οι λαοί της Μεσοποταμίας.

Αφρική.

Οι πολιτισμοί του Αιγαίου: Κυκλαδική τέχνη. Μινωική Τέχνη.

Ηπειρωτική Ελλάδα: Μυκηναϊκός Πολιτισμός.

Αρχαίος ελληνικός κόσμος:

Γεωμετρική τέχνη, Αρχαϊκή τέχνη, Μελανόμορφη - Ερυθρόμορφη κεραμική.

Κλασική Τέχνη.

Ελληνιστική Τέχνη.

Ρωμαϊκή τέχνη.

Βυζαντινή Τέχνη.

Μεσαιωνική Δυτική Τέχνη.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής, Ιωάννης Κολοκοτρώνης, Καθηγητής

Α03ΥΠ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ Ι

1^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

6 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το εργαστηριακό αυτό μάθημα εισάγει τους σπουδαστές στη θεωρητική (μέσω διαλέξεων, παρουσιάσεων και της ανάλογης βιβλιογραφίας) και, κυρίως, πρακτική (μέσω εργαστηριακών ασκήσεων) διερεύνηση και αποσαφήνιση των βασικών εννοιών του χώρου, της αισθητικής μορφής και της μεταξύ τους συνάφειας.

Παράλληλα, επιδιώκει την εξοικείωση των φοιτητών με την χρήση αναπαραστατικών μέσων και τεχνικών ως εργαλείων σκέψης και έκφρασης ιδεών και προθέσεων καθώς και κριτικής ανάλυσης, αξιολόγησης και παρουσίασης των εμφανών και αθέατων ιδιοτήτων, πραγμάτων, τόπων και χωρικών καταστάσεων.

Οι εργασίες αφορούν την οπτική τεκμηρίωση και παρουσίαση αντικειμένων και χώρων με διάφορα απεικονιστικά και αφηγηματικά μέσα (σχέδια, φωτογραφίες, video, animations, γραπτό κείμενο)

Διδακτική Μέθοδος

Ενθαρρύνεται ο πειραματισμός, η ανάπτυξη κριτικής αντίληψης και σκέψης και η ελεύθερη έκφραση απόψεων, με στόχο την ανάδειξη προσωπικών δημιουργικών πρωτοβουλιών, ευαισθησιών και δεξιοτήτων μέσα σ' ένα κλίμα συνεργασίας και διαλόγου.

Διδάσκοντες

Αντώνης Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής, Νίκος Θωμάς, Επ. Καθηγητής, Παναγιώτης Κοζόκος, Επ. Καθηγητής

Α04ΥΠ ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ Ι - ΣΤΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

1^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Πρώτο μάθημα ετήσιου κύκλου σπουδής όπου αναλύονται οι βασικές αρχές της ισορροπίας, τα είδη των φορέων και των καταπονήσεων, οι ισοστατικοί και υπερστατικοί φορείς, με στόχο την εμπέδωση των βασικών αρχών της Δομικής Μηχανικής και το βέλτιστο σχεδιασμό του Δομικού Συστήματος του Φέροντος Οργανισμού των κτιρίων. Στη ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ Ι - ΣΤΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ εξετάζεται η στήριξη και η ένταση απλών ή σύνθετων ισοστατικών φορέων ενώ στη ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΙΙ - ΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ (Στατική του παραμορφώσιμου σώματος) θα μελετηθούν οι απλές και σύνθετες καταπονήσεις, η μηχανική συμπεριφορά των υλικών και οι υπερστατικοί φορείς.

Περιεχόμενο

Γενικές αρχές, παραδοχές και αξιώματα της Στατικής του Στερεού Σώματος.

Δύναμη, Ροπή, Ισορροπία Συστήματος Δυνάμεων, Στήριξη του Δίσκου, Ισοστατικότητα, Είδη φορτίσεων, Αντιδράσεις Συνδέσμων - Διάγραμμα Ελευθέρου Σώματος, Είδη απλών φορέων, Υπολογισμός φορτίων διατομής – διαγράμματα εσωτερικής έντασης N , Q , M ισοστατικών δοκών και πλαισίων. Κανόνες μόρφωσης σύνθετων ισοστατικών φορέων, υπολογισμός αντιδράσεων και φορτίων διατομής. Δικτυώματα, εύκαμπτοι φορείς.

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία/διαλέξεις, φροντιστηριακές/εργαστηριακές/πρακτικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες φοιτητών.

Μέθοδος αξιολόγησης

Γραπτές εξετάσεις.

Διδάσκοντες

Α. Μπαλτζοπούλου, Αν. Καθηγήτρια, Θ. Τσαλκατίδης, Λέκτορας

Τομέας

Δομικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

A05ΥΠ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι – ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ

1^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εισαγωγή στο πεδίο της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας με διπλό στόχο:

A. Αρχική προσέγγιση της Οικοδομικής (επί μέρους συστήματα, διατάξεις και φάσεις κατασκευής ενός απλού κτιρίου)

B. Βασικές ιδιότητες των συμβατικών Δομικών Υλικών.

Διδακτική Μέθοδος

Σύνταξη φακέλου με φωτογραφίες, τεχνικά χαρακτηριστικά και δομικές ιδιότητες ενός καταλόγου από χαρακτηριστικές οικοδομικές διατάξεις (φέρων οργανισμός, εξωτερική τοιχοποιία και στέψη, κατακόρυφα στοιχεία επικοινωνίας, εσωτερικά χωρίσματα, επενδύσεις και επικαλύψεις).

Διδάσκοντες

Νίκος Μπάρκας, Καθηγητής

A06ΥΠ ΣΧΕΔΙΑΣΕΙΣ ΜΕ Η/Υ Ι

1^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Εισαγωγή στο αρχιτεκτονικό σχέδιο μέσω υπολογιστή και, αντιστοίχως, απεικόνιση στις δυο διαστάσεις με χρήση AutoCAD. Μέσω ασκήσεων προοδευτικά αύξουσας δυσκολίας, οι φοιτητές εξοικειώνονται με το περιβάλλον CAD, ενόψει της ορθής υποστήριξης μιας μελέτης με τις απαραίτητες σχεδιαστικές πληροφορίες. Παράλληλα, εισαγωγή στο περιβάλλον 3D, μέσω διδασκαλίας του προγράμματος sketch up.

Α΄ ΕΤΟΣ - 2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Β01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΙ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
2^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Οργανική συνέχεια του Α01ΥΠ. Εισαγωγή σε ζητήματα σύνθεσης, οργάνωσης και αναπαράστασης του αρχιτεκτονικού χώρου, με στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τις διαδικασίες, μεθοδολογία και τεχνικές του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, μέσω επεξεργασίας κατάλληλα επιλεγμένων μικρών θεμάτων.

Διδακτική Μέθοδος

Η θεωρία περιλαμβάνει στοιχεία για τα μέσα αναπαράστασης του χώρου, τα κτιριολογικά και κτιριοδομικά δεδομένα και εργονομικές παραμέτρους που υπεισέρχονται κατά περίπτωση στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, καθώς και ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν τα δεδομένα και τα ζητούμενα ενός αρχιτεκτονικού θέματος. Εκπονούνται δύο θέματα: το πρώτο αφορά τη σύνθεση στοιχειακών αρχιτεκτονικών διατάξεων για τη δημιουργία μιας μόνιμης ημιυπαίθριας κατασκευής και το δεύτερο αποτελεί ολοκληρωμένη σύνθεση σε συγκεκριμένο οικόπεδο, με σχετικά απλό κτιριολογικό πρόγραμμα αλλά και με λειτουργικές ιδιαιτερότητες.

Το μάθημα έχει κατεξοχήν εργαστηριακό χαρακτήρα. Για την εκπόνηση των εργασιών η τάξη διαιρείται σε 3 τμήματα αποτελούμενα από διμελείς φοιτητικές ομάδες. Οι φοιτητές εργάζονται στην αίθουσα διδασκαλίας και διορθώνονται από τον υπεύθυνο διδάσκοντα του τμήματος.

Διδάσκοντες

Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια (συντονιστής), Πάνος-Λουκάς Εξαρχόπουλος, Επίκ. Καθηγητής

Βιβλία (προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα)

1. Τσουκαλά Κυριακή, Conenna Claudio, Παντελίδου Χαρίκλεια (επιμ.), *Η διδασκαλία του Louis I. Kahn και άλλα δοκίμια*, Αθήνα: Επίκεντρο, 2012.
2. Arnheim Rudolf, *Η δυναμική της αρχιτεκτονικής μορφής*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2003.
3. Κωτσιόπουλος Αναστάσιος, *Η αρχιτεκτονική σε περίοδο κρίσης*, Αθήνα: Νεφέλη, 2010.

Εργαστήριο

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών Ι: Γενικής Κτιριολογίας

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

Β02ΥΠ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ II

2° Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Πρώτη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ – II

Η αρχιτεκτονική στα Βαλκάνια και στον ελληνικό χώρο κατά την Οθωμανοκρατία.

Οι επιδράσεις της Κωνσταντινούπολης και της Κεντρικής Ευρώπης.

Παραδοσιακοί οικισμοί και σπίτια.

Κτίσματα με αμυντικές, κοινωνικές και οικονομικές λειτουργίες.

Θρησκευτική μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική.

Η αρχιτεκτονική των Οθωμανών - Η νέα όψη της βαλκανικής πόλης.

Βενετοκρατία.

Πολεοδομικά στοιχεία και οργάνωση οικισμών.

Αστικά σπίτια, αρχοντικά, επαύλεις, αγροτικά σπίτια.

Πύργοι. Δημόσια κτίρια. Εκκλησίες, μοναστήρια.

Η νεοκλασική αρχιτεκτονική στην Ελλάδα - 19ος αιώνας.

Επιρροές των ευρωπαϊκών ιστορικών ρυθμών.

Δεύτερη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – II

Από τον εμπειρικό ρεαλισμό στον κοινωνικό ρεαλισμό:

Φλαμανδική τέχνη.

Ιταλική Αναγέννηση.

Μπαρόκ.

Η τέχνη κατά τον 18° αιώνα.

Η τέχνη κατά τον 19° αιώνα: Νεοκλασικισμός, Ρομαντισμός, Οριενταλισμός, Ρεαλισμός.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής, Ιωάννης Κολοκοτρώνης, Καθηγητής

Β03ΥΠ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΙΙ

2^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

6 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το εργαστηριακό αυτό μάθημα υποστηρίζεται θεωρητικά από διαλέξεις, παρουσιάσεις και την ανάλογη βιβλιογραφία και επικεντρώνεται στην παραπέρα εξοικείωση των φοιτητών με πρακτικές, μέσα και τεχνικές τεκμηρίωσης και παρουσίασης των αντιληπτικών και κυρίως των οπτικών χαρακτηριστικών που αποδίδουν νόημα και αναδεικνύουν τον ιδιαίτερο "χαρακτήρα" πραγμάτων και χωρικών καταστάσεων, σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο.

Παράλληλα, μέσω εργασιών σχεδιασμού και υπό κλίμακα υλοποίησης χωρικών δομών, διερευνώνται τρόποι κατάλληλου χειρισμού αυτών των στοιχείων, με στόχο την απόδοση συγκεκριμένου αισθητικού χαρακτήρα στην προκύπτουσα μορφή, που θα ευνοεί την δημιουργία των επιδιωκόμενων "ατμοσφαιρών" σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους.

Διδακτική Μέθοδος

Ενθαρρύνεται ο πειραματισμός, η ανάπτυξη κριτικής αντίληψης και σκέψης και η ελεύθερη έκφραση απόψεων, με στόχο την ανάδειξη προσωπικών δημιουργικών πρωτοβουλιών, ευαισθησιών και δεξιοτήτων μέσα σ' ένα κλίμα συνεργασίας και διαλόγου.

Διδάσκοντες

Αντώνης Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής, Νίκος Θωμάς, Επ. Καθηγητής, Παναγιώτης Κοζόκος, Επ. Καθηγητής

Β04ΥΠ ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΙΙ - ΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

2^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Δεύτερο μάθημα ετήσιου κύκλου σπουδής όπου αναλύονται οι βασικές αρχές της ισορροπίας, τα είδη των φορέων και των καταπονήσεων, οι ισοστατικοί και υπερστατικοί φορείς, με στόχο την εμπέδωση των βασικών αρχών της Δομικής Μηχανικής και το βέλτιστο σχεδιασμό του Δομικού Συστήματος του Φέροντος Οργανισμού των κτιρίων. Στη ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ Ι - ΣΤΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ εξετάστηκε η στήριξη και η ένταση απλών ή σύνθετων ισοστατικών φορέων ενώ στη ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΙΙ - ΑΝΤΟΧΗ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ (Στατική του παραμορφώσιμου σώματος) μελετώνται οι απλές και σύνθετες καταπονήσεις, η μηχανική συμπεριφορά των υλικών και οι υπερστατικοί φορείς.

Περιεχόμενο

Τάσεις και Παραμορφώσεις των Δοκών. Φορτία διατομής και τάσεις δοκού στο χώρο. Οι απλές καταπονήσεις της δοκού. Ροπές αδράνειας –Κύριοι άξονες αδράνειας. Η κεντρική αξονική φόρτιση – Ο Νόμος του Hooke. Τεχνική θεωρία κάμψης, Απλή κάμψη. Διάτμηση. Καταναγκασμοί. Η ελαστική γραμμή της δοκού. Σύνθετη κάμψη (N+M). Λοξή κάμψη – Πυρήνας διατομής. Στρέψη. Λυγισμός. Θλίψη και κάμψη σύνθετων διατομών. Οι παραμορφώσεις των πλαισίων – Η αρχή των δυνατών έργων. Υπερστατικοί Φορείς. Η Μέθοδος δυνάμεων στην επίλυση της μονόπακτης και της αμφίπακτης δοκού. Η συνεχής δοκός και η συνθήκη των τριών ροπών. Η μέθοδος μετακινήσεων. Βασικές έννοιες Δυναμικής των Κατασκευών. Ανάλυση για σεισμικές δράσεις. Ελαστικά φάσματα σεισμικού σχεδιασμού.

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία/διαλέξεις, φροντιστηριακές/εργαστηριακές/πρακτικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες φοιτητών.

Μέθοδος αξιολόγησης

Γραπτές εξετάσεις.

Διδάσκοντες

Α. Μπαλτζοπούλου, Αν. Καθηγήτρια, Θ. Τσαλκατίδης, Λέκτορας

Τομέας

Δομικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

Β05ΥΠ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΙΙ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

2^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εισαγωγή στο πεδίο της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας με στόχο την κατανόηση των βασικών προαπαιτούμενων της Φυσικής των Κατασκευών, την αρχική προσέγγιση των βασικών κεφαλαίων της Οικοδομικής Προστασίας των Κτιρίων και την εξοικείωση με τις πολυπαραμετρικές απαιτήσεις του Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού.

Διδακτική Μέθοδος

Σειρά διαλέξεων και φροντιστηριακών ασκήσεων με περιεχόμενα :

- βασικές αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού, προσανατολισμός και εσωκλίμα κτιρίων,
- φυσικός ηλιασμός και ηλιοπροστασία κτιρίων (προσανατολισμός, διατάξεις διαφανών στοιχείων, χάραξη ανοιγμάτων & σκιάστρων),
- περιβαλλοντική ακουστική, κυκλοφοριακοί θόρυβοι και ηχοπροστασία κτιρίων,
- βασικά κριτήρια και απαιτήσεις οικοδομικής προστασίας (ηχομόνωση – θερμομόνωση – πυρασφάλεια – στεγάνωση)
- συνδυαστική αξιολόγηση των διατιθέμενων μονωτικών υλικών.

Διδάσκοντες

Νίκος Μπάρκας, Καθηγητής

Β06ΥΠ ΣΧΕΔΙΑΣΕΙΣ ΜΕ Η/Υ ΙΙ

2^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Εξέλιξη του Α06ΥΠ στο αντικείμενο των της ψηφιακής εκπόνησης αρχιτεκτονικών σχεδίων, εκφρασμένων τόσο σε δύο όσο και σε τρεις διαστάσεις. Αρχικά επιδιώκεται η παραγωγή χώρου στη βάση 2-διάστατης τεκμηρίωσης και, ακολούθως, η παραγωγή 3-διάστατης αναπαράστασης με χρήση προγραμμάτων 3d και rendering (archiCAD, artlantis). Ασκήσεις διαβαθμισμένης πολυπλοκότητας, από την αναπαράσταση μικρού αντικειμένου μέχρι αυτήν ενός μικρού κτιρίου.

Β΄ ΕΤΟΣ - 3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Γ01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΙΙ

3^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εργαστηριακό μάθημα που εξετάζει πτυχές της «κατοίκησης» ως αρχιτεκτονικού και κοινωνικού φαινομένου, με συνθετικό θέμα μια μονοκατοικία σε αστικό περιβάλλον.

Διδακτική Μέθοδος

Μέσα από την αναγνώριση και ανάλυση ποικίλων παραμέτρων, τη σύλληψη βασικής ιδέας και τη σταδιακή οργάνωσή της, επιχειρείται η προσέγγιση του αρχιτεκτονημένου χώρου ως «δοχείου ζωής» για τις ανάγκες και τα όνειρα των ενοίκων του. Η κατοικία, με χαρακτήρα κατεξοχήν «οικείο» και «προσωπικό», προσφέρει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες τη δυνατότητα να επιστρατεύσουν τις παραστάσεις και τα βιώματά τους, να τα συνδέσουν και να τα αντιπαραβάλλουν με το «κοινό και το κύριο», δοκιμάζοντας σχέσεις και ισορροπίες ανάμεσα στο υποκειμενικό και το αντικειμενικό, σε μια μελέτη ιδιαίτερων συνθετικών απαιτήσεων.

Με κατάλληλα διαγράμματα, σκαριφήματα και προπλάσματα εργασίας διερευνώνται μέθοδοι και τρόποι προσέγγισης ουσιαστικών αρχιτεκτονικών ζητημάτων, όπως η σχέση του χώρου με τις συνθήκες της ζωής, η σχέση δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, η σχέση του γενικού με το ειδικό, η σχέση του κτιρίου με το περιβάλλον και η σχέση της μορφής με την κατασκευή, με στόχο να προκύψει το αρχιτεκτονικό αποτέλεσμα από τη σύνθεση των επιμέρους αυτών στοιχείων και σχέσεων, την αλληλεπίδραση και την ιεράρχησή τους.

Η θεωρητική πλευρά του μαθήματος υποστηρίζεται με διαλέξεις και ολιγοήμερα εργαστήρια.

Διδάσκοντες

Μαρία Αναστασίου, Αν. Καθηγήτρια, Πάνος Κόκκορης, Καθηγητής, Δημήτρης Πολυχρονόπουλος, Καθηγητής.

Γ02ΥΠ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΙΙΙ

3^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Πρώτη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ – ΙΙΙ

Η αρχιτεκτονική του Ύστερου Μεσαίωνα, των Νέων και Νεότερων Χρόνων στην Ευρώπη:

Καρολίγγειο και Ρωμανικό Στυλ.

Γοτθικό Στυλ.

Αναγέννηση - Μανιερισμός - Μπαρόκ.

Κλασικισμός και σχεδιασμός κήπων.

Ροκοκό - Ρομαντισμός.

18^{ος} αιώνας: Διαφωτισμός - Παλλαδιανή αναβίωση - Αρχαιολογικός Νεοκλασικισμός στην Ευρώπη. Γοτθική Αναβίωση. Ρομαντικοί κήποι. Δομικός Νεοκλασικισμός. Επαναστατικός Νεοκλασικισμός.

Ιστορικισμός, 19^{ος} αιώνας, Δεύτερο Αυτοκρατορικό Στυλ - Βικτωριανό Γοτθικό Στυλ.

Η αρχιτεκτονική μετά τη βιομηχανική επανάσταση:

Κατασκευές Υψηλής Τεχνολογίας.

Γοτθική αναβίωση.

Σχολή του Σικάγου.

Γέννηση της μοντέρνας αρχιτεκτονικής, 20^{ος} αιώνας.

Σχολή Prairie. Οργανική αρχιτεκτονική.

Art Nouveau, Art Deco.

Η Σχολή της Γλασκώβης και το Κίνημα Arts & Crafts.

Secession - Σχολή της Βιέννης.

Jugendstil - Γερμανικός Εργασιακός Σύνδεσμος.

Δεύτερη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – ΙΙΙ

Ευρωπαϊκός Μοντερνισμός:

Ιμπρεσιονισμός. Μετεμπρεσιονισμός. Συμβολισμός. Φοβισμός. Εξπρεσιονισμός. Κυβισμός.

Ορφισμός. Φουτουρισμός. Αφαίρεση. Υπερτατισμός. Κονστρουκτιβισμός. Νταντά.

Σουρεαλισμός.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής, Ιωάννης Κολοκοτρώνης, Καθηγητής

Γ03ΥΠ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΙΙΙ

3^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το βασικό αντικείμενο διερεύνησης και προβληματισμού είναι η σχέση ανάμεσα στο αντιληπτικό και το εννοιολογικό περιεχόμενο της αισθητικής μορφής, έτσι όπως αυτή συλλαμβάνεται μέσα σ' ένα συγκεκριμένο πλαίσιο ή εμφανίζεται κατά την μορφοποιητική και αναπαραστατική διαδικασία.

Διδακτική Μέθοδος

Μέσω ατομικών ή ομαδικών εργασιών, διαλέξεων και παρουσιάσεων, ενθαρρύνονται οι σπουδαστές να αναπτύξουν μεθόδους βιωματικής διερεύνησης αυτών των σχέσεων. Παράλληλα δίνεται έμφαση στην κατανόηση των δυνατοτήτων που συνεπάγεται η χρήση των διαφόρων εικαστικών, οπτικοακουστικών και αφηγηματικών μέσων και τεχνικών και του συνδυασμού τους, για τον προσδιορισμό, αξιολόγηση και παρουσίαση των ορατών και αόρατων παραμέτρων που ορίζουν την "φυσιογνωμία" και την "ταυτότητα" συγκεκριμένων τόπων και χωρικών καταστάσεων.

Τελικός στόχος: Η δημιουργία αντιπροσωπευτικών εικονογραφικών οπτικοακουστικών ή πλαστικών μορφών που, ανασυνθέτοντας επιλεκτικά την πραγματικότητα και τις καταγραμμένες πληροφορίες που προέρχονται από την παρατήρησή της, θα αναδεικνύουν το ιδιαίτερο αισθητικό, και εννοιολογικό περιεχόμενό τους, όπως αυτό βιώνεται και εσωτερικεύεται σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο.

Διδάσκοντες

Αντώνης Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής, Νίκος Θωμάς, Επ. Καθηγητής, Παναγιώτης Κοζόκος, Επ. Καθηγητής

Γ04ΥΠ ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΙΙΙ - ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΙ, ΞΥΛΙΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΙΚΤΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

3^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Αναλύεται το σύστημα οργάνωσης, δομής και μελέτης μεταλλικών, ξύλινων, μεικτών/σύμμικτων, κατασκευών με δομικό σύστημα από φέρουσα τοιχοποιία καθώς και ειδικών κατασκευών. Σκοπός του μαθήματος είναι η γνώση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα ως άνω δομικά συστήματα στην εξυπηρέτηση και ολοκλήρωση των αρχιτεκτονικών απαιτήσεων των έργων.

Βασικές έννοιες για την οργάνωση των μεταλλικών, ξύλινων, μεικτών/σύμμικτων, των κατασκευών με δομικό σύστημα από φέρουσα τοιχοποιία καθώς και των ειδικών κατασκευών σε σχέση με τις απαιτήσεις για τη μόρφωση του δομικού συστήματος. Συστηματική κατάταξη δομικών συστημάτων, κριτήρια επιλογής.

Αρχές διαστασιολόγησης για εφελκυσόμενα στοιχεία, θλιβόμενα στοιχεία, κάμψη, διάτμηση, λοξή κάμψη, λυγισμό, στρέψη.

Κανονισμοί και μέθοδοι υπολογισμού.

Μορφή και τύποι συνδέσεων (ηλώσεις, κοχλιώσεις, συγκολλήσεις).

Ειδικές Κατασκευές: Καμπύλοι φορείς. Οροφές από καλώδια και τόξα. Εφελκυσόμενες κατασκευές – μεμβράνες. Λεπτά κελύφη. Χωροδικτυώματα. Μορφές και βασικές αρχές σχεδιασμού θολωτών κατασκευών από χάλυβα.

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία/διαλέξεις, φροντιστηριακές/εργαστηριακές/πρακτικές ασκήσεις, εκπόνηση σχετικών θεμάτων από μικρές ομάδες φοιτητών. Πρακτική άσκηση σε έργα.

Μέθοδος αξιολόγησης

Γραπτή εξέταση – παράδοση/προφορική εξέταση θεμάτων.

Διδάσκοντες

Α. Μπαλτζοπούλου, Αν. Καθηγήτρια, Θ. Τσαλκατίδης, Λέκτορας

Τομέας

Δομικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

Γ05ΥΠ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ Ι

3^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Η Δομική Μορφή ως αφετηρία αρχιτεκτονικής μορφής - Η ψευδής διαμάχη «σύνθεσης» και «οικοδομικής».

Σκοπιμότητα. Αναγκαιότητα. Ωφελιμότητα. Οικονομία.

Περιεκτικό-Έλλογο-Έντεχνο-Οργανικό οικοδόμημα.

Δυνατότητες επεξεργασίας και υπαγωγής της ύλης σε απλές συγκροτήσεις κατοικήσιμου χώρου με μάζα, διάστημα (έκταση + ύψος), όγκο, οργανωτικούς φραγμούς (επιφάνειες + γραμμές) και βαλβίδες ποικίλων συναλλαγών με το περιβάλλον, σε συνάρτηση με τη βαρύτητα, άλλες φυσικές/περιβαλλοντικές νομοτέλειες και τον οικείο σκοπό.

Βαριές και ελαφρές διατάξεις. Σώρευση μάζας (συνεκτικότητα-βάρος-τριβή) και πλοκή ράβδων (διαβάθμιση ρόλων-ύφανση).

Παραλληλισμοί δομικού και έμβιου οργανισμού.

Αναφορές στην ιστορική εξέλιξη (λόγια και ανώνυμη) των δομικών τρόπων και αντίστοιχων μορφών.

Στοιχειώδης διάκριση 4 συστημάτων δομής («απλής έδρασης», «αρθρωτό», «ολόσωμο», «μεικτό»), επισήμανση «μιγαδικών» περιπτώσεων συνδυασμού τους.

Φέροντα και φερόμενα στοιχεία. Τοίχοι, πεσσοί, στύλοι, ράβδοι και εσχάρες, δοκοί και πλάκες, τόξα, θόλοι, ζευκτά, δικτυωτές διατάξεις.

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία και Ασκήσεις εξοικείωσης στα παραπάνω μέσω

- Συμπλήρωσης παρεχόμενου κριτικού δοκιμίου με κατάλληλη εικονογράφηση και επεξηγήσεις
- Αποτύπωσης κατασκευών μικρού μεγέθους. Παρατήρηση, κατανόηση και ιεράρχηση των συστατικών τους. Χρήση εμπειρικών, αυτοσχέδιων μεθόδων και εργαλείων μέτρησης, σύγκρισης και καταγραφής. Συνειδητοποίηση πρακτικών σχέσεων σώματος (δομή/ρυθμός) και χώρου/κατασκευής του. Έμφαση στη μετάβαση από το γενικό στα ειδικά. Το «οικοδομικό σκίτσο» και οι πληροφορίες που αυτό μεταδίδει
- Εφαρμογής σε μικρής κλίμακας κατασκευαστική μελέτη.

Σύνδεσμος

[DUTHNET eClass | ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ Ι](#)

Μέθοδος αξιολόγησης

Αξιολογούνται οι ασκήσεις.

Υπεύθυνος Μαθήματος

Πάνος Κόκκορης, Καθηγητής

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

**Γ06ΥΠ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ-ΡΥΘΜΟΛΟΓΙΑ Ι – ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**

3^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.
3 Π.Μ.

Τα μαθήματα Μορφολογίας-Ρυθμολογίας Ι & ΙΙ, αποτελούν την αναλυτική φάση προσέγγισης του φοιτητή στις αρχιτεκτονικές αξίες και στο διάλογο μεταξύ του παρελθόντος και του παρόντος και αποσκοπούν στη διεύρυνση των γνώσεων της πολιτισμικής παράδοσης διαχρονικά, μέσω της μελέτης και της ανάλυσης των αρχιτεκτονικών και οικιστικών συνόλων- έργων του παρελθόντος.

Στόχος του μαθήματος: η εμπέδωση της γνώσης των μορφών και των ρυθμών, που διέπουν τα έργα της αρχιτεκτονικής, η διερεύνηση και ανάλυση της διαχρονικής εξέλιξής τους σε σχέση με το κοινωνικό πλαίσιο, την αισθητική καθώς και την προστασία-διατήρησή τους.

Το μάθημα της Μορφολογίας – Ρυθμολογίας Ι, αφορά στην εμβάθυνση στην αρχιτεκτονική σύνθεση υφιστάμενου κτηρίου - μνημείου, με τη χρήση μεθόδων αποτύπωσης, τεκμηρίωσης και κριτικής παρατήρησης και ανάλυσης της δημιουργικής και κατασκευαστικής διαδικασίας του.

Η διδασκαλία του μαθήματος διεξάγεται με μεικτό σύστημα και περιλαμβάνει διαλέξεις, εργαστηριακές εφαρμογές και ασκήσεις. Οι διαλέξεις αφορούν στη θεωρητική εισαγωγική προσέγγιση, οι ασκήσεις στην εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα και οι εργαστηριακές εφαρμογές στην πρακτική άσκηση των φοιτητών σε θέματα τεκμηρίωσης, ανάλυσης και εφαρμογής των θεωρητικών γνώσεων.

Οι διαλέξεις πραγματοποιούνται σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση (πρβλ. εβδομαδιαίο πρόγραμμα ύλης μαθήματος) καθώς και από προσκεκλημένους ομιλητές, εξειδικευμένους σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Επίσης πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις στην πόλη της Ξάνθης και στις γύρω περιοχές.

Η πρακτική άσκηση αφορά στην αρχιτεκτονική ανάλυση-τεκμηρίωση μεμονωμένων κτηρίων-μνημείων της Παλιάς Πόλης της Ξάνθης. Εκπονείται από ομάδες φοιτητών και η πρόοδος ελέγχεται από τη διδακτική ομάδα. Σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα γίνονται παρουσιάσεις των σταδίων της άσκησης, παρουσία όλων των φοιτητών, ώστε να υπάρχει ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών. Σκοπός της άσκησης είναι η κατανόηση και εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους και τις τεχνικές ανάλυσης – τεκμηρίωσης σημαντικών κτηρίων-μνημείων, η διεκπεραίωση όλων των σταδίων μιας μελέτης ανάλυσης-τεκμηρίωσης κτηρίου-μνημείου, η εμβάθυνση σε θέματα καταγραφής, ανάλυσης και αξιολόγησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

Αναλυτικό εβδομαδιαίο πρόγραμμα της διδασκείας, η βιβλιογραφία κ.α. υπάρχει στον ιστότοπο του Εργαστηρίου Μορφολογίας-Ρυθμολογίας και στο e-class.

Κρίσιμα, προαπαιτούμενα υφιστάμενα μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων: Εφαρμοσμένη Γεωμετρία (Παραστατική), Ιστορία Αρχιτεκτονικής.

Σχετικό προαπαιτούμενο για υφιστάμενα μαθήματα επόμενων εξαμήνων:

Μορφολογία ΙΙ-ΙΙΙ-ΙV, Ιστορία Αρχιτεκτονικής, Θεωρία των Μορφών, Συνθέσεις Οικοδομική, Αποκαταστάσεις Μνημείων.

Το Εργαστήριο της Μορφολογίας –Ρυθμολογίας συνεπικουρεί με τη διάθεση βιβλίων, εξειδικευμένων οργάνων μέτρησης καθώς και με τη βοήθεια, που παρέχει στους φοιτητές, κατά τη διάρκεια εκπόνησης των εργαστηριακών ασκήσεων κατά χώρα και κατά την απόδοση και την επεξεργασία των δεδομένων στο εργαστήριο.

Διδάσκων: Νικόλαος Α. Λιανός

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

http://morfologia.arch.duth.gr/3o_etos/3o_exam_V/bibliografia.pdf

Γ01ΕΠ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Ι

3^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το μάθημα αφορά την αρχιτεκτονική οργάνωση χώρων και μικροπεριβάλλοντος κτιριακών ενοτήτων μικρού μεγέθους και απλής χρήσης. Εξετάζει την προσέγγιση των συνθετικών προβλημάτων που συνυφάνονται με μια «κοντινή», «απτική» αντίληψη και εμπειρία του αρχιτεκτονικού χώρου, η οποία αποκαλύπτεται με το πέρασμα από τη μικρή στη μεγάλη κλίμακα σχεδιασμού και καθορίζει ουσιαστικά τις ποιότητες του υλοποιημένου αρχιτεκτονικού έργου. Στόχος είναι η εξοικείωση με παραμέτρους που επηρεάζουν την ολοκλήρωση του αρχιτεκτονικού χώρου, καθώς και με μελέτες διατάξεων-εξοπλισμού-διαμόρφωσης-επεξεργασίας χώρων ή επιφανειών.

Διδακτική Μέθοδος

Η θεωρία εστιάζει σε θέματα όπως η ενότητα του συνθετικού αντικειμένου, ο βαθμός ολοκλήρωσης του αρχιτεκτονικού έργου, οι παράγοντες που χαρακτηρίζουν το πλαίσιο αναφοράς και το ίδιο το αρχιτεκτόνημα κ.ά., καθώς και σε ζητήματα σχετικά με τη λεπτομερή μελέτη του αρχιτεκτονικού χώρου, τις προδιαγραφές ή ειδικές απαιτήσεις (λειτουργία, εργονομία, κατασκευή, αισθητική κ.ά.) και με την επεξεργασία χώρων και επιφανειών (υλικά-υφές-χρώματα, κατασκευές, φωτισμός, σήμανση κ.ά.). Δίνεται ένα συνθετικό θέμα και οι φοιτητές καλούνται να επεξεργαστούν διεξοδικά μια πρόταση που έχουν ήδη μελετήσει, μέσω του αναλυτικού σχεδιασμού της, του προσδιορισμού επιμέρους στοιχείων της κατασκευής, του καθορισμού του εξοπλισμού, της διερεύνησης εναλλακτικών διατάξεων κ.ά., ώστε να αναδειχθεί η κεντρική ιδέα και να αποδοθεί ενότητα και χαρακτήρας στην όλη σύνθεση.

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα (συγκρότηση διμελών φοιτητικών ομάδων, εργασία-διορθώσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, διαλέξεις).

Διδάσκοντες

Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια (συντονιστής)

Βιβλία (προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα)

1. Κωνσταντινίδης Άρης, *Για την αρχιτεκτονική. Δημοσιεύματα σε εφημερίδες, σε περιοδικά και σε βιβλία 1940-1982*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2011.
2. Rapoport Amos, Φιλιππίδης Δημήτρης, *Ανώνυμη αρχιτεκτονική και πολιτιστικοί παράγοντες*, Αθήνα: Μέλισσα, 2010.

Εργαστήριο

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών IV: Οργάνωσης Χώρων και Μικροπεριβάλλοντος

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

Γ02ΕΠ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΣΑ

3^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Το μάθημα προσφέρεται ως βήμα περαιτέρω εξοικείωσης των φοιτητών με τη χρήση διάφορων αναπαραστατικών μέσων, όπως επίσης και με τεχνικές ψηφιακής 2- και 3-διάστατης σχεδίασης. Μέσω σεμιναρίων και πρακτικών εφαρμογών παρουσιάζονται τεχνικές εικόνας & ήχου καθώς και συστήματα ψηφιακών απεικονίσεων, μεθόδων και προγραμμάτων επεξεργασίας εικόνας και video (Photoshop, Premiere Aftereffects, Rhino, Grasshopper, Artlantis). Παρουσιάζονται επίσης τρόποι συνδυασμού διαφόρων μέσων αναπαράστασης. Στόχος είναι η διερεύνηση και κατανόηση των δυνατοτήτων που τα μέσα αυτά προσφέρουν ενόψει μιας πλήρους και πειστικής επεξεργασίας, αξιολόγησης και παρουσίασης των ποιοτικών και γεωμετρικών στοιχείων μιας αρχιτεκτονικής μελέτης.

Β΄ ΕΤΟΣ - 4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Δ01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΙV

4^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εργαστηριακό μάθημα εισαγωγής σε ζητήματα αφενός της «συλλογικής κατοίκησης» ως αρχιτεκτονικού και κοινωνικού φαινομένου και αφετέρου της καθ' ύψος κτιριακής ανάπτυξης, με συνθετικό θέμα τη μελέτη μιας μικρής πολυκατοικίας σε πυκνό αστικό περιβάλλον. Στο κτίριο, που θα στεγάσει 4-6 νοικοκυριά ποικίλων μεγεθών (με όλες τις υποστηρικτικές τους εγκαταστάσεις), ζητείται να συμπεριληφθεί ένας χώρος δημόσιου χαρακτήρα και ανάλογης χρήσης –π.χ., γκαλερί, πολυχώρος, κ.τ.λ.

Η μετάβαση από τη κατοικία-μονάδα σε ένα σύνολο που αφορά συνθήκες συλλογικής κατοίκησης, η διερεύνηση των διατάξεων των επιμέρους μονάδων και των σχέσεών τους ώστε να συγκροτήσουν ενότητα καθώς και οι νομοτέλειες που διέπουν τη συνθετική διαδικασία, είναι ορισμένα από τα προβλήματα που θα απασχολήσουν τις φοιτήτριες και τους φοιτητές

Διδακτική Μέθοδος

Μέσω των προβληματισμών αυτών –και με τη βοήθεια κατάλληλων διαγραμμάτων, σκαριφημάτων και προπλασμάτων εργασίας- επιδιώκεται η συνειδητοποίηση τρόπων λήψης αποφάσεων τόσο κατά τα πρώιμα όσο και κατά τα μεταγενέστερα στάδια του σχεδιασμού, με σκοπό τη σταδιακή ανάπτυξη ικανότητας προς διατύπωση και αξιολόγηση κριτηρίων υιοθέτησης ή απόρριψης επιλογών.

Έτσι, διερευνώνται σημαντικά αρχιτεκτονικά ζητήματα όπως:

Η διάταξη και η σχέση της μονάδας με το σύνολο και τους κοινόχρηστους χώρους.

Οι διαβαθμίσεις μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων περιοχών.

Η σχέση του αρχιτεκτονικού χώρου και του τρόπου ζωής των κατοίκων.

Η ένταξη του κτιρίου στο ευρύτερο περιβάλλον (τοποθέτηση στο οικόπεδο, σχέσεις με τα όμορα κτίρια, με το ευρύτερο δομημένο περιβάλλον και το δημόσιο χώρο).

Οι κατάλληλες επιλογές για την αξιοποίηση των φυσικών δεδομένων όπως: προσανατολισμός (ηλιασμός, αερισμός), θέαση, προσαρμογή στο ανάγλυφο του εδάφους, προσβάσεις και διαμόρφωση υπαίθριου χώρου.

Η σύλληψη και η οργάνωση της συνθετικής δομής του κτιρίου σε σχέση με το κατασκευαστικό σύστημα.

Τα παραπάνω ζητήματα, θα συζητηθούν, θα αναλυθούν και θα τροφοδοτήσουν τη συνθετική διαδικασία σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος έτσι ώστε να διαμορφώσουν με σαφήνεια τις καθοριστικές συνιστώσες στη σύλληψη και έκφραση της συνθετικής δομής.

Η θεωρητική πλευρά του μαθήματος υποστηρίζεται με διαλέξεις και ολιγοήμερα εργαστήρια.

Διδάσκοντες

Μαρία Αναστασίου, Αν. Καθηγήτρια, Σταύρος Δενδρινός, Αν. Καθηγητής, Πάνος Κόκκορης, Καθηγητής, Δημήτρης Πολυχρονόπουλος, Καθηγητής.

Δ02ΥΠ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ IV

4^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Πρώτη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ – IV

Η Μοντέρνα αρχιτεκτονική:

Βιομηχανική πόλη - Κλασικός Ρασιοναλισμός.

Φουτουρισμός, Εξπρεσιονισμός στη Γερμανία.

Κυρίως μοντερνισμός: Ολλανδική Σχολή De Stijl. Η Σχολή Bauhaus.

Σουπρεματισμός, Κοστροκτιβισμός, Ρασιοναλισμός στη Σοβιετική Ένωση.

Πουρισμός.

Διεθνές Στυλ.

Αρχιτεκτονική και Κράτος.

Σύγχρονη αρχιτεκτονική στην Ευρώπη και την Ελλάδα:

Ύστερος Μοντερνισμός, Νεο-εξπρεσιονισμός, Μπρουταλισμός,

Νεο-ρασιοναλισμός, Μεταμοντερνισμός, Αποδόμηση, Κριτικός Τοπικισμός.

Μεσοπολεμική, μεταπολεμική και σύγχρονη αρχιτεκτονική στην Ελλάδα.

Δεύτερη Ενότητα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – IV

Καλλιτεχνικά κινήματα μετά το 1945:

Abstract Expressionism. Ευρωπαϊκή Αφαίρεση. Neo-Dada. Pop Art. Art and Technology.

Nouveau réalisme. Minimal art. Conceptual art. Process art. Arte Povera. Τέχνη στο χώρο.

Νέος Ρεαλισμός. Φυλετική Τέχνη.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής, Ιωάννης Κολοκοτρώνης, Καθηγητής

Δ03ΥΠ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ IV

4^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Συνεχίζεται η πραγμάτευση της θεματικής του Γ03ΥΠ με έμφαση στην διερεύνηση της λειτουργίας και επίδρασης των εικαστικών μορφών και δράσεων και της επικοινωνιακής τους δυνατότητας στον φυσικό χώρο και κυρίως στο αστικό περιβάλλον.

Διδακτική Μέθοδος

Οι εργασίες εστιάζονται στην επεξεργασία σχεδιαστικών προγραμμάτων που αφορούν εικαστικές παρεμβάσεις υπό μορφή εγκαταστάσεων και δράσεων, μόνιμων ή πρόσκαιρων, σε άμεση συνάρτηση με τον συγκεκριμένο τόπο ή αστικό περιβάλλον που έχει ήδη μελετηθεί και ερμηνευτεί στο Γ03ΥΠ.

Βασικός στόχος είναι η διερεύνηση των δυνατοτήτων τέτοιου είδους παρεμβάσεων να σχολιάζουν, να αναδεικνύουν, να ανατρέπουν ή να δημιουργούν χωρικές αξίες και ποιότητες.

Διδάσκοντες

Αντώνης Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής, Νίκος Θωμάς, Επ. Καθηγητής, Παναγιώτης Κοζόκος, Επ. Καθηγητής

4^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.
3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Βασικές αρχές ανάλυσης και σχεδιασμού των κατασκευών από οπλισμένο Σκυρόδεμα για στατικές και δυναμικές δράσεις με στόχο την εμπέδωση των βασικών αρχών καλής μορφολογίας του Δομικού Συστήματος του Φέροντος Οργανισμού και τη μικρή τρωτότητα των κατασκευών σε σεισμικές δράσεις.

Κατασκευές από Οπλισμένο Σκυρόδεμα: Βασικές έννοιες, Σκυρόδεμα, Χάλυβας οπλισμού, Μηχανική συμπεριφορά.

Βασικές αρχές σχεδιασμού κατασκευών από οπλισμένο Σκυρόδεμα.

Αρχές διαστασιολόγησης: Σχεδιασμός κρίσιμων διατομών σε μεγέθη ορθής έντασης – Τέμνουσα - Στρέψη - Διάτρηση. Έλεγχος σε φαινόμενα 2^{ης} τάξης. Οριακές καταστάσεις λειτουργικότητας σε παραμορφώσεις, περιορισμός εύρους ρωγμών.

Βασικές αρχές σχεδιασμού Δομικών Στοιχείων: Πλάκες καμπτόμενες κατά μία και κατά δύο διευθύνσεις. Πλάκες με νευρώσεις ή χωρίς δοκούς. Κλίμακες, δοκοί, υποστυλώματα, θεμέλια.

Κατασκευαστικές διατάξεις αντισεισμικού σχεδιασμού κατασκευών. Αρχές ανάλυσης και σχεδιασμού για σεισμικές δράσεις.

Μορφολογία Δομικού Συστήματος.

Κατασκευαστικές απαιτήσεις.

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία/διαλέξεις, φροντιστηριακές/εργαστηριακές/πρακτικές ασκήσεις, εκπόνηση θεμάτων σε μικρές ομάδες φοιτητών, πρακτική άσκηση σε εκτελούμενα έργα.

Μέθοδος αξιολόγησης

Γραπτή εξέταση – παράδοση/προφορική εξέταση θεμάτων.

Διδάσκοντες

Α. Μπαλτζοπούλου, Αν. Καθηγήτρια, Θ. Τσαλκατίδης, Λέκτορας

Τομέας

Δομικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

Δ05ΥΠ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΙΙ

4^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εξιστόρηση, με τη συνήθη σειρά τους, όλων των δυνατικών σταδίων κατασκευής οικοδομής μέσω ανάλυσης πραγματικών παραδειγμάτων.

Περιβάλλον/ Κατεδάφιση-Υποσύλωση/ Εκσκαφές-Αντιστηρίξεις/ Θεμελιώσεις. Καλουπώματα/ Διορθώσεις/ Σκάλες/ Αρμοί.

Τοιχοποιίες/ Δίκτυα/ Επιχρίσματα/ Επενδύσεις-Επικαλύψεις.

Μεταλλικές κατασκευές/ Ξύλινες κατασκευές.

Δάπεδα/ Στηθαία/ Μονώσεις/ Ρύσεις-Υδρορροές/ Κουφώματα/ Κιγκλιδώματα.

Ψευδοροφές/ Εξοπλισμοί/ Μηχανισμοί.

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία και εργαστηριακή εφαρμογή των παραπάνω καταρχήν μέσω αυτοτελών ασκήσεων εξοικείωσης και ακολούθως σε ολοκληρωμένη σπουδαστική μελέτη (προγενέστερου ή ταυτόχρονα εξελισσόμενου μαθήματος Αρχιτεκτονικής Σύνθεσης).

Συνειδητοποίηση των επιπτώσεων της στενής, δεσμευτικής αλληλεξάρτησης συνθετικών/ κατασκευαστικών επιλογών.

Έμφαση στη χρήση αξονομετρικών τομών. Κατανόηση πραγματικών σχέσεων που διαλαμβάνονται στην κατασκευή και επιδίωξη κριτικής υπέρβασης στερεοτυπικών «οικοδομικών» συμβολισμών.

Εμφανή v.s. επιχρισμένα υλικά και δομικά μέλη και η αντίστοιχες «φιλοσοφίες» οργάνωσης αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας.

Μη φέροντα πετάσματα από ανεπίχριστο μπετόν.

Σχέση χρωματισμών και πλαστικής οργάνωσης με κατασκευαστικές επιλογές.

Στοιχεία διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

Στοιχεία προσαρμογής της οικοδομής σε περιβαλλοντικές δεσμεύσεις.

Σύνδεσμος

[DUTHNET eClass | ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΙΙ](#)

Μέθοδος αξιολόγησης

Αξιολογούνται οι ασκήσεις.

Υπεύθυνος Μαθήματος

Πάνος Κόκκορης, Καθηγητής

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

**Δ06ΥΠ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΡΥΘΜΟΛΟΓΙΑ ΙΙ – ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ**

4^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.
3 Π.Μ.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος Μορφολογία –Ρυθμολογία Ι, που αφορούσε στην εμβάθυνση της αρχιτεκτονικής σύνθεσης υφισταμένου κτηρίου, διαμέσου μεθόδων αποτύπωσης και τεκμηρίωσης, κριτικής παρατήρησης και ανάλυσης της δημιουργικής και κατασκευαστικής διαδικασίας του, στο μάθημα Μορφολογία –Ρυθμολογία ΙΙ συνεχίζεται η αναλυτική φάση προσέγγισης σε πλέονπολεοδομικό επίπεδο. Η διεύρυνση του αντικειμένου της μορφολογικής ανάλυσης-μελέτης από το μεμονωμένο μνημείο στο ιστορικό σύνολο (δηλαδή από την αρχιτεκτονική στην πολεοδομική κλίμακα), σκοπό έχει να συμβάλει στην αναγνώριση-κατανόηση των παραδοσιακών οικιστικών συνόλων και ταυτόχρονα να γίνουν αντιληπτές οι διαχρονικές αξίες των αρχιτεκτονικών μορφών και η ανάγκη προστασία τους, σύμφωνα με τους διεθνώς αποδεκτούς νόμους και συμβάσεις (Χάρτες Μνημείων, UNESCO, ICOMOS, Εθνικές νομοθεσίες κ. α), όπου κάθε αστική ή αγροτική τοποθεσία με έντονη ανθρώπινη δραστηριότητα και ιστορία μαρτυρεί πολιτισμό και κατ' επέκταση έχει μνημειακή αξία.

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη του ενδιαφέροντος των φοιτητών για τη μελέτη και την τεκμηρίωση όχι μόνο της «υψηλής» αρχιτεκτονικής (δημόσια, θρησκευτικά, κ.λ.π. κτήρια), αλλά και των πιο «ταπεινών» κτηριακών κατασκευών, τα οποία ως ιστορικό οικιστικό σύνολο θεωρούνται μνημεία και ως εκ τούτου είναι αντικείμενα τεκμηρίωσης, καταγραφής, κριτικής ανάλυσης αξιολόγησης και προστασίας.

Η διδασκαλία του μαθήματος διεξάγεται με μεικτό σύστημα και περιλαμβάνει διαλέξεις, εργαστηριακές εφαρμογές και ασκήσεις. Οι διαλέξεις αφορούν στη θεωρητική εισαγωγική προσέγγιση, οι ασκήσεις στην εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα και οι εργαστηριακές εφαρμογές στην πρακτική άσκηση των φοιτητών σε θέματα τεκμηρίωσης, ανάλυσης και εφαρμογής των θεωρητικών γνώσεων. Οι διαλέξεις πραγματοποιούνται σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση από τους διδάσκοντες καθώς και από προσκεκλημένους εξειδικευμένους ομιλητές, σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Επίσης πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις στην πόλη της Ξάνθης και στις γύρω περιοχές.

Η πρακτική άσκηση αφορά στην αρχιτεκτονική ανάλυση-τεκμηρίωση οικιστικών νησίδων της Παλιάς Πόλης της Ξάνθης. Εκπονείται από ομάδες φοιτητών και η πρόοδος ελέγχεται από τη διδακτική ομάδα. Σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα γίνονται παρουσιάσεις των σταδίων της άσκησης, παρουσία όλων των φοιτητών, ώστε να υπάρχει ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών.

Αναλυτικό εβδομαδιαίο πρόγραμμα της διδακτέας, η βιβλιογραφία κ.α. υπάρχει στον ιστότοπο του Εργαστηρίου Μορφολογίας-Ρυθμολογίας και στο e-class.

Κρίσιμα, προαπαιτούμενα μαθήματα: Μορφολογία –Ρυθμολογία Ι, Ιστορία Αρχιτεκτονικής. Σχετικό προαπαιτούμενο για άλλα μαθήματα υψηλότερων εξαμήνων: Μορφολογία ΙΙΙ-ΙV, Ιστορία Αρχιτεκτονικής, Συνθέσεις, Οικοδομική, Αποκαταστάσεις Μνημείων.

Το Εργαστήριο της Μορφολογίας –Ρυθμολογίας συνεπικουρεί με τη διάθεση βιβλίων, εξειδικευμένων οργάνων μέτρησης καθώς με τη βοήθεια που παρέχει στους φοιτητές κατά την διάρκεια εκπόνησης των εργαστηριακών ασκήσεων κατά χώρα και κατά την απόδοση και την επεξεργασία των δεδομένων. Ενδεικτική βιβλιογραφία:

http://morfologia.arch.duth.gr/3o_etos/3o_exam_V/bibliografia.pdf

Διδάσκων: καθηγ. Νικόλαος Α. Λιανός

Δ01ΕΠ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ II

4^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το μάθημα αφορά την αρχιτεκτονική οργάνωση χώρων και μικροπεριβάλλοντος κτιριακών ενότητων περιορισμένου μεγέθους, συνήθους ή ειδικής χρήσης. Εμβαθύνει στα συνθετικά προβλήματα που υπεισέρχονται στον αναλυτικό σχεδιασμό και την πλήρη διαμόρφωση του αρχιτεκτονικού χώρου, προκειμένου να ανταποκρίνεται στο οικείο σκοπό, με τον αρμόζοντα χαρακτήρα και διακριτό αρχιτεκτονικό ύφος. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις παραμέτρους και τους σχεδιαστικούς χειρισμούς που επηρεάζουν και καθορίζουν την ολοκλήρωση του αρχιτεκτονικού χώρου, καθώς και με μελέτες διατάξεων-εξοπλισμού-διαμόρφωσης-επεξεργασίας χώρων ή επιφανειών.

Διδακτική Μέθοδος

Η θεωρία αφορά την παροχή γενικών στοιχείων και πληροφοριών για τους χώρους και τις απαιτήσεις λειτουργίας της υπό μελέτη κτιριακής ενότητας, για το ρόλο των υλικών, των χρωμάτων, των επιμέρους κατασκευών, του φυσικού ή τεχνητού φωτισμού, καθώς και για ειδικότερα ζητήματα σχεδιασμού σχετικά με κατηγορίες χρηστών, με προδιαγραφές ειδικών χρήσεων ή συνθηκών περιβάλλοντος κ.λπ. Δίνεται ένα θέμα και οι φοιτητές καλούνται διαμορφώσουν το εξωτερικό κέλυφος και τους εσωτερικούς και υπαίθριους χώρους ενός υφιστάμενου κτίσματος-οικοδομής περιορισμένου μεγέθους, σύμφωνα με μια επιλεγμένη χρήση, ώστε μέσω της οργάνωσης των επιμέρους χώρων, της μελέτης στοιχείων της κατασκευής και του εξοπλισμού, της διερεύνησης εναλλακτικών διατάξεων κ.ά., να αποδώσουν τον επιθυμητό χαρακτήρα και ενότητα στην όλη σύνθεση, ανάλογα με το περιεχόμενο του θέματος.

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα (συγκρότηση διμελών φοιτητικών ομάδων, εργασία-διορθώσεις στην αίθουσα διδασκαλία, διαλέξεις).

Διδάσκοντες

Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια (συντονιστής), Πάνος-Λουκάς Εξαρχόπουλος, Επίκ. Καθηγητής

Βιβλία (προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα)

1. Hertzberger Herman, *Μαθήματα για σπουδαστές της αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις ΕΜΠ, 2002.
2. Φατούρος Δημήτρης, *Ίχνος χρόνου. Αφηγήσεις για τη νεώτερη ελληνική αρχιτεκτονική*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2008.
3. Τερζόγλου Νικόλαος-Ίων, *Ιδέες του χώρου στον εικοστό αιώνα*, Αθήνα: 2009.

Εργαστήριο

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών IV: Οργάνωσης Χώρων και Μικροπεριβάλλοντος

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

Δ02ΕΠ **ΝΕΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ**

4^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Γ΄ ΕΤΟΣ - 5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Ε01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ V

5^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Στο εργαστηριακό αυτό μάθημα, η κύρια έμφαση στρέφεται στην ανάδειξη της σημασίας που η δημόσια επικράτεια (και οι συνθήκες συγκρότησής της) έχει για την σημερινή πόλη. Έτσι, η εγγενής δημόσια υπόσταση της αρχιτεκτονικής αναγνωρίζεται ως ο κύριος παράγοντας που προσδίδει ταυτότητα και χαρακτήρα τόσο στο συλλογικό κοινωνικό πεδίο όσο και στην τεχνητή ή φυσική πλαisiώση εντός της οποίας αυτό αναπτύσσεται, λειτουργεί και εκφράζεται.

Διδακτική Μέθοδος

Με στόχο να αποκτηθεί κριτική επίγνωση αυτής της σύνθετης υπόστασης, με στόχο η υπόσταση αυτή να οριστεί, να ενεργοποιηθεί, να αξιοποιηθεί και να αναδειχθεί με κατάλληλους όρους αρχιτεκτονικής σκέψης και σύνθεσης, ζητείται από τους σπουδαστές η αρχιτεκτονική πρόταση για ένα μικρό κτιριακό σύμπλεγμα μικτών χρήσεων (ενδεικτικά αναφέρονται: δημοτική αγορά, εκπαιδευτικά εργαστήρια, τόποι συνάθροισης και αναψυχής, κ.τ.λ.). Το συγκρότημα χωροθετείται σε τοποθεσία του πολυσύχναστου και ζωντανού εμπορικού πυρήνα της Ξάνθης.

Το συνθετικό αυτό θέμα επιχειρείται να εξετασθεί σε ιδιαίτερη συνάρτηση με τους ακόλουθους προβληματισμούς:

- Διερεύνηση της ορθής ρύθμισης, ιεράρχησης, διανομής και συναρμογής των διαφόρων τύπων και χαρακτήρων ανοιχτών και ημιυπαίθριων χώρων και περιοχών του συγκροτήματος (δρόμος, πέρασμα, στοά, αυλή, πλατεία, κήπος), καθώς επίσης και των ισορροπημένων διαλογικών σχέσεων που αυτοί συνάπτουν με τους κλειστούς χώρους. Τούτη η διερεύνηση υποβάλλει τους σπουδαστές στη διαδικασία συνθετικού χειρισμού μιας σειράς αρχιτεκτονικών επιλογών όσον αφορά τις αντίστοιχες χωρικές διατάξεις και οριοθετήσεις, καθώς επίσης και στη διαχείριση της έντασης και του είδους των συναφών κινήσεων, συνθήκες που, από κοινού, είναι κομβικής σπουδαιότητας για την ανάδυση του επιδιωκόμενου δημόσιου χαρακτήρα της πρότασης.
- Διερεύνηση συνθετικών επιλογών που εκκολάπτουν χωρικές διατάξεις ως αποτέλεσμα πολλαπλών συντακτικών σχέσεων που διέπουν τα κύρια δομικά χαρακτηριστικά. Αυτή θα προσδώσει στους σπουδαστές συνθετικά εργαλεία όπως η «ομοιογένεια», η «αυτονομία», η «επαναληπτικότητα», κ.τ.λ., που θα συνεισφέρουν στην οργάνωση και στο ρυθμό της πρότασης.
- Διερεύνηση επιλογής υλικών και κατασκευαστικών τρόπων έχοντας κατά νου –από τη μια πλευρά- την ισορροπία ανάμεσα στο εφικτό και το βιώσιμο και –από την άλλη- την επιδίωξη ενός σύγχρονου κτιρίου του οποίου η άρτια κατασκευαστική διάρθρωση είναι προφανής μάρτυρας της αρχιτεκτονικής του ποιότητας.

Το εργαστήριο υποστηρίζεται από διαλέξεις, κοινές κριτικές παρουσιάσεις και επισκέψεις δημοσίων κτιρίων.

Μέθοδος αξιολόγησης

Οι φοιτητές αξιολογούνται από την επίδοσή τους στο συνθετικό θέμα.

Διδάσκοντες

Θεώνη Ξάνθη, Αναπλ. Καθηγήτρια (συντονιστής), Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, Επίκ. Καθηγητής, Σταύρος Δενδρινός, Αναπλ. Καθηγητής

Ε02ΥΠ **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ Ι**

5^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

5 Δ.Μ.

6 Π.Μ.

Ε03ΥΠ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΙΙΙ – ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

5^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Σχεδιασμός κτιριακού συγκροτήματος γραφείων μέσης κλίμακας με υπόγειο garage.

Στόχος: Η σύζευξη αρχιτεκτονικής και οικοδομικής σύνθεσης μέσω της εκπόνησης ολοκληρωμένης προκαταρκτικής μελέτης και προμελέτης.

Σχετικά πραγματοποιούνται ειδικές εισηγήσεις για τις βασικές έννοιες και αρχές της τυποποίησης (μέτρο συσχετισμού, εμβάτης, κάναβος, ποιοτική και διαστασιολογική τυποποίηση). Επίσης, πραγματοποιούνται ειδικές εισηγήσεις που αφορούν τα ζητήματα του βιοκλιματικού σχεδιασμού (κλίμα, προσανατολισμός κτιρίων, στρατηγικές θέρμανσης και ψύξης κτιρίων, παθητικά ηλιακά συστήματα, τεχνολογία υαλοστασίων και σκιάστρων, στρατηγικές φυσικού φωτισμού κτιρίων).

Διδακτική Μέθοδος

Κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας του θέματος αναπτύσσεται η μεθοδολογία εφαρμογής των αρχών της τυποποίησης και του ενεργειακού σχεδιασμού (γεωμορφολογία γηπέδου, χωροθέτηση του κτιριακού συγκροτήματος και οργάνωση των όγκων του, ανάλυση κτιριοδομικών δεσμεύσεων, μέριμνα για τις υπέργειες, υπόγειες και εσωτερικές Η/Μ εγκαταστάσεις, ανέσεις φυσικού φωτισμού σε χώρους γραφείων).

Διδάσκοντες

Μαρία Αναστασίου, Αν. Καθηγήτρια, Νίκος Μπάρκας, Καθηγητής

Ε04ΥΠ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ Ι

5^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες των χαρακτηριστικών στοιχείων της πόλης σε συνάρτηση με τους πολιτισμικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς και ιστορικούς παράγοντες που τα προσδιορίζουν και στις μεθόδους αναγνώρισης και αναπαράστασης του αστικού περιβάλλοντος. Συστηματική θεώρηση βασικών εννοιών λειτουργικής και μορφολογικής συγκρότησης των πόλεων. Μεθοδολογία αναπαράστασης του πολεοδομικού περιβάλλοντος ως τρόπος αντιληπτικής επαγωγής, κριτικής διερεύνησης, και συγκροτημένης μετάδοσης της βιωμένης εμπειρίας.

Στόχοι

Αναγνώριση βασικών εννοιών και ορολογιών αναφοράς στη συγκρότηση και εικόνα της σύγχρονης πόλης, προβλημάτων και δυνατοτήτων στο μεταβαλλόμενο πλαίσιο δραστηριοτήτων και ανάπτυξης της, σχέσεων και συγκρούσεων μεταξύ αρχιτεκτονήματος και αστικού περιβάλλοντος. Ανάπτυξη της ικανότητας αντίληψης του πολεοδομικού περιβάλλοντος. Κατανόηση των μεθόδων αναπαράστασής του ως μέσον εξοικείωσης, κριτικής εμβάθυνσης αλλά και μετάδοσης σκέψεων και προτάσεων.

Διδακτική Μέθοδος

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο παράλληλες ενότητες:

- Σειρά διαλέξεων επί εννοιολογικών προσεγγίσεων της πόλης αναδεικνύουν τις πολύπλοκες όψεις της διάρθρωσής της και των διαδικασιών που την αναδημιουργούν συνεχώς ως προς τη μορφή και τη λειτουργία της.
- Δύο εργαστηριακές ασκήσεις (με σημαντική έρευνα πεδίου) αποσκοπούν στην προσέγγιση των πολεοδομικών παραμέτρων με κριτική ματιά, εμπλουτισμένη από τα στοιχεία θεωρίας και τον προβληματισμό των διαλέξεων. Για την εκπόνησή τους, οι φοιτητές οργανώνονται σε ομάδες εργασίας υπό την επίβλεψη των διδασκόντων. Οι συστηματικές «διορθώσεις» οδηγούν στην κατανόηση της μεθοδολογίας, στην αποσαφήνιση εννοιών και θεωρητικών ζητημάτων και στην απόκτηση δεξιοτήτων σχετικών με το περιεχόμενο του μαθήματος.

Η πρώτη άσκηση (εισαγωγή στις μεθόδους αναγνώρισης και αναπαράστασης του αστικού χώρου) πραγματεύεται μία μικρή αστική ενότητα μέσω επιμέρους θεματικών ενοτήτων όπως: Σχέση δομημένου και αδόμητου χώρου· χαρακτηριστικά δομημένου χώρου (δομή του αστικού ιστού, περιοδολόγηση των κτιρίων, αστικός ορίζοντας, μορφές)· χαρακτηριστικά αδόμητου χώρου (σχεδιασμένος ή μη, διατάξεις πρασίνου, λειτουργικός ρόλος)· κυκλοφορία και στάθμευση οχημάτων· κινήσεις πεζών· αναλυτική καταγραφή και αξιολόγηση των χρήσεων γης· θεσμικό πολεοδομικό καθεστώς· κοινωνικά χαρακτηριστικά· τοπόσημα και αστικοί συντελεστές.

Στην δεύτερη άσκηση επιχειρείται η διαδικασία αναγνώρισης μίας προγραμματικής αστικής ενότητας, η αξιολόγηση των χαρακτηριστικών που συνθέτουν την ταυτότητά της και ο εντοπισμός προβλημάτων και δυνατοτήτων υπό το πρίσμα μίας μελλοντικής παρέμβασης. Ως εργαλεία χρησιμοποιούνται εκείνα της πρώτης άσκησης, προσαρμοσμένα στα οικεία χαρακτηριστικά και μέγεθος, με κατάληξη μία διαδικασία «σύνθετης τυπολόγησης» τόσο της συνολικής περιοχής μελέτης όσο και επιμέρους υποενοτήτων της.

Μέθοδος αξιολόγησης

Μέσω των ασκήσεων (30% για την πρώτη και 70% για τη δεύτερη).

Υπεύθυνος μαθήματος

Γιώργος Πατρίκιος, Επ. Καθηγητής

Ε05ΥΠ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ Ι

5^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Πρώτη Ενότητα: ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ – Ι

Το μάθημα της «Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής» εμβαθύνει στις αρχιτεκτονικές έννοιες, στα στοιχεία που, διαχρονικά και διακειμενικά, έχουν απασχολήσει την αρχιτεκτονική σκέψη, τόσο στην παραγωγή του έργου, όσο και στην κριτική του θεώρηση. Από την εξέταση και κατανόηση σχεδίων των μεγάλων αρχιτεκτόνων, στη σύγκριση ανάμεσα σε αρχιτεκτονικά έργα από κριτικούς της αρχιτεκτονικής, ως την σύνδεση με τις ανθρωπιστικές επιστήμες, το μάθημα της «Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής» επιχειρεί να κοιωνήσει τη σημασία της θεωρίας στην πράξη.

Δεύτερη Ενότητα: ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – Ι

Εξετάζονται θεωρητικές και ιστορικές προσεγγίσεις της τέχνης: Οικονομία και Τέχνη, Μουσεία και έργα τέχνης, Πολιτιστική διαχείριση, Δημόσιος χώρος και Έργα τέχνης, Ιδιωτικές Συλλογές τέχνης, Κριτική τέχνης.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής, Ιωάννης Κολοκοτρώνης, Καθηγητής

Ε01ΕΠ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ Ι

5^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το μάθημα διερευνά τη διαδικασία του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και επεξεργάζεται μεθόδους προσέγγισης του συνθετικού ιδιώματος. Αποτελεί εργαστηριακή εφαρμογή που προσβλέπει στην καταγραφή, διασαφήνιση και αιτιολόγηση των συνθετικών επιλογών, στην ανάλυση και αποκάλυψη των διαδρομών της σκέψης καθώς και των χωρικών προτύπων υποστήριξής της.

Διδακτική Μέθοδος

Δεδομένου ότι η αρχιτεκτονική σύνθεση είναι μια ολιστική διαδικασία, τροφοδοτούμενη από πολύπλοκους συλλογιστικούς μηχανισμούς, πεδία βιωματικών ερμηνειών του περιβάλλοντος, αλλά και ειδικές παραμέτρους θεώρησης του χώρου (π.χ., τόποι με ιδιαίτερη ταυτότητα, ιστορικότητα, μνήμη), το μάθημα εστιάζει – αρχικά με αφαιρετικό και εννοιολογικό τρόπο – στις έννοιες που συγκροτούν τη σχέση αλληλεπίδρασης και συνύπαρξης του φυσικού με το κτισμένο, ως έννοιες καταλυτικές για την πυροδότηση μιας αφετηρίας – και αρχικής αναζήτησης – του αρχιτεκτονικού συνθετικού «ταξιδιού». Ποικίλες εργαστηριακές εφαρμογές πάνω σε αυτές τις έννοιες, δοκιμάζουν τις ιδέες των φοιτητών στο χώρο και ανατροφοδοτούν τις αρχικές τους θεωρήσεις.

Πρόκειται για ένα πειραματικό εργαστήριο ανάμεσα στη σκέψη, την πράξη και τη δοκιμή, με στόχο την ανάδειξη της συνθετικής λογικής και την εμβάθυνση σε τρόπους αντίληψης, επεξεργασίας και διαχείρισης της σχέσης φυσικού-κτισμένου, ως παραλλαγές προσαρμογής επί εδάφους. Επιχειρείται η αναζήτηση δόκιμων χωρικών διατάξεων και εργαλείων, χωρίς μορφολογική αφετηρία, με οδηγό τις ιδιότητες και τα πεδία των σχέσεων, που κάθε αρχιτεκτονικός χειρισμός υποβάλλει. Διερευνάται αυτή καθαυτή η σύνδεση με το έδαφος ως πρωταρχική πράξη εγκατάστασης. Αναζητούνται **επαγωγικοί συλλογισμοί** για το χώρο, η **διαλεκτική αφήγηση** που αναπτύσσεται από αυτούς και, τέλος, η αναγωγή αυτής της έρευνας σε στοχασμό για τον τόπο, ως μια χειρονομία με πολιτισμική αξία.

Η σύνθεση διαβάζεται από τις διαδικασίες που την γεννούν και όχι από το άθροισμα των μορφών που τη φανερώνουν. Το ενδιαφέρον μετατοπίζεται από το μορφικό εξωτερικό γνώρισμα στο εσωτερικό δομικό συστατικό αίτιο. Ο πειραματικός και ερευνητικός χαρακτήρας του μαθήματος, στοχεύει στη μη εξ ανάγκης παράδοση μίας και μοναδικής «τελικής» πρότασης, αλλά στην συγκριτική θεώρηση και αξιολόγηση πολλαπλών συμπερασμάτων και, συνεπώς, στην ανάδυση και παρουσίαση των μηχανισμών παραγωγής συνθετικού αποτελέσματος - έργου.

Μέθοδος αξιολόγησης

Οι φοιτητές αξιολογούνται από την επίδοσή τους στις εργαστηριακές εφαρμογές.

Υπεύθυνος μαθήματος

Θεώνη Ξάνθη, Αναπλ. Καθηγήτρια

**Ε02ΕΠ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ-ΡΥΘΜΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ – ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ**

5^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Πρόκειται για το πρώτο μάθημα του 2ου κύκλου μαθημάτων του Εργαστηρίου Μορφολογίας-Ρυθμολογίας, κατά το οποίο επιχειρείται η εμπέδωση της γνώσης των αρχιτεκτονικών μορφών και ρυθμών-στυλ, μέσω της «συνθετικής φάσης» των μαθημάτων. Οι φοιτητές καλούνται πλέον έμπρακτα να εφαρμόσουν δημιουργικά και σχεδιαστικά την αναλυτική μεθοδολογία, που διδάχθηκαν κατά τη διερεύνηση και τεκμηρίωση των μορφών και των ρυθμών του προηγούμενου κύκλου μαθημάτων.

Σκοπός του μαθήματος είναι ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός ένταξης σύγχρονων κατασκευών σε ιστορικά οικιστικά σύνολα ή αρχαιολογικούς χώρους, λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία - ανάδειξη των ιστορικών κτηρίων και συνόλων και η ενεργή επέμβαση σε αυτά (σχεδιασμός), αποτελεί σύμφωνα με τις διεθνώς αποδεκτές κατευθυντήριες οδηγίες (Χάρτα της Βενετίας για τα Μνημεία, Διακήρυξη του Άμστερνταμ, Σύμβαση της Γρανάδας, Χάρτα της Ουάσιγκτον για τις Ιστορικές Πόλεις, κ.α), αντικείμενο εξειδικευμένων γνώσεων και συνθετικών χειρισμών με προϋπόθεση το ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο.

Στο μάθημα αυτό: α) αναπτύσσονται θεωρητικά ζητήματα μορφολογικής διερεύνησης-ανάλυσης σε επίπεδο μεμονωμένου ιστορικού κτηρίου και ιστορικού οικιστικού συνόλου δια μέσου διαλέξεων, επισκέψεων και ασκήσεων, β) διερευνώνται ζητήματα μορφολογικής ένταξης νέων κατασκευών σε ιστορικούς οικισμούς, ως παράγοντες προστασίας της μορφής και του χαρακτήρα των οικισμών γ) παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικά παραδείγματα ένταξης σύγχρονων κατασκευών σε ιστορικό περιβάλλον και δ) επιχειρείται η έμπρακτη εργαστηριακή εφαρμογή των παραπάνω ζητημάτων μέσω του σχεδιασμού και της ένταξης ενός νέου κτηρίου σε ιστορικό οικιστικό σύνολο.

Η διδασκαλία του μαθήματος διεξάγεται σε ένα ενιαίο τμήμα φοιτητών. Περιλαμβάνει εισαγωγικές θεωρητικές διαλέξεις και εργαστηριακή εφαρμογή ενός θέματος με την επεξεργασία ζητημάτων σχετικών με την ένταξη νέων κελυφών σε ιστορικά και προστατευόμενα οικιστικά περιβάλλοντα.

Η βασική άσκηση, αφορά στο σχεδιασμό σύγχρονου κτηρίου κατοικίας στην Παλιά πόλη της Ξάνθης. Η πρόοδος των φοιτητών ελέγχεται εβδομαδιαία από τη διδακτική ομάδα, μέσα στον προγραμματισμένο χρόνο διορθώσεων που έχει οριστεί κατά τη διάρκεια κάθε μαθήματος. Σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα, γίνονται συνολικές παρουσιάσεις των σταδίων της άσκησης, παρουσία όλων των φοιτητών, ώστε να υπάρχει ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών. Ταυτόχρονα εκπονούνται μικρές θεωρητικές ασκήσεις, που σκοπό έχουν την εμβάθυνση σε αντίστοιχα θέματα.

Κρίσιμα, προαπαιτούμενα μαθήματα: Μορφολογία-Ρυθμολογία Ι-ΙΙ, Ιστορία Αρχιτεκτονικής. Σχετικό προαπαιτούμενο για άλλα μαθήματα: Μορφολογία-Ρυθμολογία ΙV, Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός, Οικοδομική, Αποκαταστάσεις Μνημείων.

Αναλυτικό εβδομαδιαίο πρόγραμμα της διδασκίας, η βιβλιογραφία κ.α. υπάρχει στον ιστότοπο του Εργαστηρίου Μορφολογίας-Ρυθμολογίας και στο e-class. Πλούσια βιβλιογραφία για το μάθημα και τις ασκήσεις, που καλούνται να εκπονήσουν οι φοιτητές, παρέχεται στο διαδικτυακό τόπο του Εργαστηρίου: <http://morfologia.arch.duth.gr/>

Διδάσκων: καθηγ. Νικόλαος Α. Λιανός

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

http://morfologia.arch.duth.gr/3o_etos/3o_exam_V/bibliografia.pdf

Ε03ΕΠ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ V
5^ο Εξάμηνο
Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εφαρμοσμένη πραγμάτευση σχέσεων και τρόπων σύνδεσης της αισθητικής μορφής με ένα συγκεκριμένο νοηματικό περιεχόμενο ή ιδέα. Οι εργασίες στοχεύουν στην περαιτέρω εμπέδωση όσων θεωρητικά και πρακτικά έχουν αναπτυχθεί στα Α03ΥΠ, Β03ΥΠ, Γ03ΥΠ και Δ03ΥΠ.

Μία από τις παρακάτω θεματικές ενότητες επιλέγεται για μελέτη:

Α1. Σκηνογραφική μελέτη για συγκεκριμένο θεατρικό έργο ή

Α2. Σκηνική και δραματουργική επιμέλεια πολυμεσικής παράστασης που θεματολογικά και αισθητικά θα συνδέεται με συγκεκριμένο αστικό ή φυσικό χώρο.

Β. Αισθητική παρέμβαση σε εξωτερικό ή εσωτερικό χώρο με διάφορα μέσα και τεχνικές (κατασκευές, εγκαταστάσεις, μικροπεριβάλλοντα, φωτισμός, χρήση πολυμέσων, κ.α.) με στόχο τον αισθητικό προσδιορισμό του.

Γ. Σχεδιασμός αντικειμένου με έμφαση στην αισθητική και λειτουργική σύνδεση και ένταξή του σε συγκεκριμένο χωρικό περιβάλλον.

Διδακτική Μέθοδος

Για την επιτυχή ολοκλήρωση των εργασιών επιστρατεύονται όλες οι πρακτικές, τα μέσα και οι τεχνικές που εμπλέκονται στην δημιουργική διαδικασία (από την κριτική ανάλυση και σύλληψη της αρχικής ιδέας μέχρι την σχεδιαστική συγκρότηση και παρουσίαση της τελικής πρότασης).

Αυτή υποστηρίζεται μέσω ολοκληρωμένων σχεδιαστικών προγραμμάτων με στόχο την τεκμηρίωση των επιλογών, τη βασιμότητα της υλοποίησης και την αρτιότητα της παρουσίασης.

Διδάσκοντες

Αντώνης Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής, Νίκος Θωμάς, Επ. Καθηγητής, Παναγιώτης Κοζόκος, Επ. Καθηγητής

Γ΄ ΕΤΟΣ - 6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΤ01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ VI

6^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Περαιτέρω ανάπτυξη ζητημάτων συναρτώμενων με την κατηγορία «Δημόσια Κτίρια». Το συνθετικό θέμα «Δημοτικό Σχολείο στην Ξάνθη» εγείρει προς αντιμετώπιση ουσιαστικά προβλήματα που πηγάζουν, κυρίως, από τον προδιαγραφόμενο χαρακτήρα του «Ανοιχτού Σχολείου». Πρόκειται για ένα πρόταγμα που συζητείται ποικιλοτρόπως (στην κοινωνία, στην εκπαιδευτική και την αρχιτεκτονική κοινότητα) τις τελευταίες δεκαετίες, βασιζόμενο στην επιδίωξη επαναπροσδιορισμού του ρόλου του σχολείου, με τρόπους που απελευθερώνουν από στερεότυπα και γονιμοποιούν την ανάπτυξη της κριτικής και της δημιουργικότητας στο παιδί.

Διδακτική Μέθοδος

Τα παραπάνω συμπυκνώνονται σε ένα συγκρότημα όπου, οι λειτουργικές ενότητες που προορίζονται για αμιγώς εκπαιδευτικούς σκοπούς, συμπληρώνονται –ισορροπημένα– από επιπρόσθετους χώρους και λειτουργικές δυνατότητες (αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, βιβλιοθήκη, μουσικό εργαστήριο, αθλητικά, εκπαιδευτικά εργαστήρια, στέκι αναψυχής) που απευθύνονται –πέραν των μαθητών– και στην ευρύτερη κοινότητα. Με αυτή του τη διττή διαθεσιμότητα, το ανοιχτό Δημοτικό Σχολείο προκαλεί την επιμήκυνση του ωραρίου λειτουργίας του και ανάγεται σε καταλύτη εμπλουτισμού της κοινωνικής ζωής.

Ειδικότερα, η συνθετική διαδικασία θα επιμείνει ιδιαίτερα:

- Στην επεξεργασία της αίθουσας διδασκαλίας, δηλαδή της μονάδας που θα καθορίσει το αρχιτεκτονικό σύμπλεγμα.
- Στην εύρεση τρόπων οργάνωσης και συσχετισμού των ποικίλων λειτουργικών ενότητων.
- Στην επιλογή κατάλληλων δικτύων κίνησης (οριζόντιας και κατακόρυφης).
- Στην ιεράρχηση και συσχέτιση κλειστών, ημιυπαίθριων και υπαίθριων χώρων.
- Στην επινόηση χωρικών διατάξεων και επιλογή τρόπων για τη βελτίωση της αποκρισμότητας του αρχιτεκτονήματος σε κλιματικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους (προσανατολισμός, φυσικός φωτισμός, αερισμός, ηλιοπροστασία, δροσισμός), με στόχο την –κατά το δυνατόν– ανεξάρτησή του από την ενεργοβόρο τεχνολογία.
- Στην επίτευξη –ως συνισταμένης των παραπάνω– μιας ελκυστικής και αποδοτικής αρχιτεκτονικής έκφρασης στο σύνολο, βασιζόμενης σε εφικτές –και ταυτοχρόνως ευέλικτες– δομικές, χωρικές και νοηματικές συλλήψεις. Μιας έκφρασης που θα συμβάλλει στη συνύφανση του προτεινόμενου συγκροτήματος με τον περίγυρό του, τόσο τον ανθρωπογενή-πολεοδομικό όσο και τον φυσικό.

Η εργασία εξελίσσεται προοδευτικά στο σχεδιαστήριο, μέσα από επάλληλες δοκιμές σκίτσων, σχεδίων και προπλασμάτων, υπό την καθοδήγηση των διδασκόντων. Το εργαστήριο υποστηρίζεται από διαλέξεις, ομαδικές κριτικές παρουσιάσεις και επισκέψεις σε σχολικά κτίρια.

Μέθοδος αξιολόγησης

Οι φοιτητές αξιολογούνται από την επίδοσή τους στο συνθετικό θέμα.

Διδάσκοντες

Θεώνη Ξάνθη, Αναπλ. Καθηγήτρια (συντονιστής), Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, Επίκ. Καθηγητής, Σταύρος Δενδρινός, Αναπλ. Καθηγητής, Πάνος Κόκκορης, Καθηγητής

ΣΤ02ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ II

6^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό

5 Δ.Μ.

6 Π.Μ.

ΣΤΟΖΥΠ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ IV – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

6^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Συνέχεια του θέματος του Ε03ΥΠ με στόχο την επεξεργασία στοιχείων οριστικής μελέτης και μελέτης εφαρμογής.

Διδακτική Μέθοδος

Αναπτύσσονται και αναλύονται αναγκαίες κατευθύνσεις και υποδείξεις για την οριστική μελέτη με τους εξής γνώμονες:

Εναρμόνιση οικοδομικής σύνθεσης και διάταξης του φέροντα οργανισμού. Εκφραστική ανάδειξη της αντιστοίχως προς τα εφαρμοζόμενα συστήματα δομής. Προβλήματα ασφαλούς κίνησης και παθητικής πυροπροστασίας. Εργονομία της κυκλοφορίας. Ευελιξία των γραφειακών χώρων. Υποδομές των Η/Μ εγκαταστάσεων με άμεση επίδραση στην αρχιτεκτονική μορφή και διάταξη του χώρου. Σχεδιαστική σημειογραφία

Σχετικά πραγματοποιούνται ειδικές εισηγήσεις σε κρίσιμα κεφάλαια της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας (εξωτερικά και εσωτερικά τοιχώματα, πυρήνες και μέσα κατακόρυφης επικοινωνίας, θερμομόνωση, ηχομόνωση, στεγάνωση, κλιματισμός, τεχνητός φωτισμός των κατασκευών).

Επισημαίνεται η σπουδαιότητα της μελέτης εφαρμογής στην πραγμάτωση του έργου και τονίζεται ο ρόλος των μεγάλων κλιμάκων 1:10 έως 1:1 (παροχή των αναγκαίων κατασκευαστικών πληροφοριών, καταγραφή των κατασκευαστικών ιδιοτήτων του έργου, ενσωμάτωση των ειδικών κατασκευών για την προστασία των κτισμάτων), καθώς και την οργάνωση-προσαρμογή των σχεδίων λεπτομερειών στα γενικά σχέδια.

Διδάσκοντες

Μαρία Αναστασίου, Αν. Καθηγήτρια, Νίκος Μπάρκας, Καθηγητής

ΣΤ04ΥΠ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΙΙ

6^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

5 Δ.Μ.

6 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Ζητήματα θεωρητικής προσέγγισης του σχεδιασμού στην πόλη. Τα σημαντικότερα μέσα της παρέμβασης πολεοδομικού σχεδιασμού και των αστικών αναπλάσεων. Εισαγωγή στη μεθοδολογία παρέμβασης στην πόλη.

Στόχοι

Εξοικείωση και αναγνώριση βασικών εννοιών και ορολογιών του πολεοδομικού σχεδιασμού, των δυνατοτήτων και προβλημάτων των μέσων πολεοδομικής παρέμβασης στο σύνθετο και μεταβαλλόμενο αστικό πεδίο. Ανάπτυξη δεξιοτήτων και συνθετικής ικανότητας στον αστικό σχεδιασμό. Αναγνώριση των πολύπλευρων σχέσεων και των αντιφάσεων που υπεισέρχονται στο πέρασμα από το σχεδιασμό έως την εφαρμογή του στο χώρο.

Διδακτική Μέθοδος

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο παράλληλες ενότητες.

- Σειρά διαλέξεων εισάγουν στο θεσμικό πλαίσιο της πολεοδομικής πρακτικής με παραδείγματα από μελέτες και υλοποιημένα προγράμματα παρέμβασης στην Ελλάδα και τον Ευρωπαϊκό χώρο.

- Άσκηση εξοικείωσης στον προγραμματισμό και σχεδιασμό του χώρου. Επιλέγεται ως αντικείμενο η διατύπωση προγράμματος αστικής ανάπλασης με πεδίο αναφοράς μία συγκεκριμένη περιοχή, συνήθως στην Ξάνθη. Η άσκηση καλλιεργεί τον προβληματισμό για τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων ζητημάτων της πόλης καθώς και για τα θεωρητικά και πραγματικά εργαλεία αντιμετώπισής τους. Για την εκπόνησή της οι φοιτητές οργανώνονται σε ομάδες εργασίας υπό την επίβλεψη των διδασκόντων. Οι συστηματικές «διορθώσεις» οδηγούν στην κατανόηση της μεθοδολογίας, στην αποσαφήνιση εννοιών και θεωρητικών ζητημάτων αλλά και στην απόκτηση δεξιοτήτων σχετικών με το περιεχόμενο του μαθήματος. Η άσκηση εκπονείται σε τρεις φάσεις:

(α) Η διαδικασία αναγνώρισης γενικών χαρακτηριστικών της περιοχής αναφοράς ορίζεται από το πρίσμα της γενικότερης στοχοθεσίας του μαθήματος για τις πιθανές παρεμβάσεις. Γι' αυτό απαιτείται διορατική αναγνώριση της δυναμικής της περιοχής, των προβλημάτων και των δυσλειτουργιών της αλλά και των στοιχείων εκείνων που, με τους κατάλληλους χειρισμούς, μπορούν οδηγήσουν σε κατευθύνσεις παρέμβασης.

(β) Ο προγραμματισμός αξόνων παρέμβασης – ανάπλασης προϋποθέτει διατύπωση θέσης πάνω στα διάφορα σενάρια εξέλιξης και μετασχηματισμού της περιοχής και σκιαγράφηση αντιπρότασης για τη μελλοντική εικόνα της· σαφή διατύπωση των προγραμματικών στόχων μίας διαδικασίας ανάπλασης· τοποθέτηση ως προς το είδος, το αντικείμενο και τον βαθμό των πιθανών παρεμβάσεων· επιλογή εργαλείων παρέμβασης και επιμέρους χωρικών εννοιών.

(γ) Η τελική πρόταση συγκροτεί και αποσαφηνίζει τις επί μέρους χωρικές παρεμβάσεις που συναρθρώνουν την όλη διαδικασία ανάπλασης. Τα επιλεγόμενα εργαλεία, ανάλογα με την προσέγγιση της κάθε ομάδας, συνδυάζουν θεσμικές ρυθμίσεις και κατευθύνσεις «φυσικού σχεδιασμού».

Με τα παραπάνω, προκύπτει μία συστηματική πορεία από την αναγνώριση της περιοχής μελέτης έως τον φυσικό σχεδιασμό που διακρίνεται από εσωτερική συνοχή και κατανόηση των δυνατοτήτων και των ορίων των εργαλείων παρέμβασης.

Μέθοδος αξιολόγησης

Μέσω της άσκησης

Υπεύθυνος μαθήματος

Γιώργος Πατρίκιος, Επ. Καθηγητής

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ II

6^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το μάθημα διερευνά περαιτέρω τη διαδικασία του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και επεξεργάζεται μεθόδους προσέγγισης του συνθετικού ιδιώματος, προσβλέποντας στην καταγραφή, διασαφήνιση και αιτιολόγηση των συνθετικών επιλογών, στην ανάλυση και αποκάλυψη των διαδρομών της σκέψης καθώς και των χωρικών προτύπων υποστήριξής της.

Διδακτική Μέθοδος

Δεδομένου ότι η αρχιτεκτονική σύνθεση είναι μια ολιστική διαδικασία, τροφοδοτούμενη από πολύπλοκους συλλογιστικούς μηχανισμούς, πεδία βιωματικών ερμηνειών του περιβάλλοντος, αλλά και ειδικές παραμέτρους θεώρησης του χώρου (π.χ., τόποι με ιδιαίτερη ταυτότητα, ιστορικότητα, μνήμη), το μάθημα προτείνει μια εργαστηριακή εφαρμογή που εστιάζει στις έννοιες συγκρότησης των σχέσεων αλληλεπίδρασης και συνύπαρξης του φυσικού με το κτισμένο, ως έννοιες καταλυτικές για την πυροδότηση μιας αφετηρίας –και αρχικής αναζήτησης– του αρχιτεκτονικού συνθετικού «ταξιδιού».

Ειδικότερα, η εφαρμογή αυτή –βασισμένη σε ένα απλό κτιριολογικό πρόγραμμα ή, αλλιώς, «πρόσχημα»– πραγματεύεται και διερευνά εννοιολογικούς σχηματισμούς όπως: Η σχέση με το έδαφος, η σχέση με το ευρύτερο πλαίσιο (φυσικό και ανθρωπογενές), χωρικές διατάξεις (ως διαδικασία σχηματοποίησης γεωμετρικών δομών), δομικά συντακτικά στοιχεία (ως διαδικασία συγκρότησης λεξιλογίου).

Πρόκειται για ένα πειραματικό εργαστήριο σκέψης, πράξης και δοκιμής, με στόχο την ανάδειξη της συνθετικής λογικής και την εμπάθυση σε τρόπους αντίληψης, επεξεργασίας και διαχείρισης της σχέσης φυσικού-κτισμένου (ή της επανοργάνωσης του φυσικού από το κτισμένο), ως εκδοχές των προαναφερθέντων σχηματισμών.

Ο πειραματικός και ερευνητικός χαρακτήρας του μαθήματος, στοχεύει στη μη εξ ανάγκης παράδοση μίας και μοναδικής «τελικής» πρότασης, αλλά στην συγκριτική θεώρηση και αξιολόγηση εναλλακτικών εκβάσεων και των αντίστοιχων συμπερασμάτων. Μέσω αυτών, συνεπώς, στοχεύει στην ανάδυση και παρουσίαση των μηχανισμών παραγωγής συνθετικού αποτελέσματος – έργου.

Μέθοδος αξιολόγησης

Οι φοιτητές αξιολογούνται από την επίδοσή τους στις εργαστηριακές εφαρμογές.

Υπεύθυνος μαθήματος

Θεώνη Ξάνθη, Αναπλ. Καθηγήτρια

ΣΤΟΖΕΠ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ - II

6^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Πρώτη Ενότητα: ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ – II

Το μάθημα της «Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής» εμβαθύνει στις αρχιτεκτονικές έννοιες, στα στοιχεία που, διαχρονικά και διακειμενικά, έχουν απασχολήσει την αρχιτεκτονική σκέψη, τόσο στην παραγωγή του έργου, όσο και στην κριτική του θεώρηση. Από την εξέταση και κατανόηση σχεδίων των μεγάλων αρχιτεκτόνων, στη σύγκριση ανάμεσα σε αρχιτεκτονικά έργα από κριτικούς της αρχιτεκτονικής, ως την σύνδεση με τις ανθρωπιστικές επιστήμες, το μάθημα της «Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής» επιχειρεί να κοινωνήσει τη σημασία της θεωρίας στην πράξη.

Δεύτερη Ενότητα: ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ – II

About theory and history of Art: Τεχνολογία και Τέχνη, Οικολογία και Τέχνη, Κοινωνία και Τέχνη, Θεοσοφία και έργα τέχνης, Στρατηγικές πολιτιστικής διαχείρισης, Αισθητική και Διακόσμηση.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής, Ιωάννης Κολοκοτρώνης, Καθηγητής

ΣΤΟΞΕΠ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ VI
6° Εξάμηνο
Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εφαρμοσμένη πραγμάτευση σχέσεων και τρόπων σύνδεσης της αισθητικής μορφής με ένα συγκεκριμένο νοηματικό περιεχόμενο ή ιδέα. Οι εργασίες στοχεύουν στην περαιτέρω εμπέδωση όσων θεωρητικά και πρακτικά έχουν αναπτυχθεί στα Α03ΥΠ, Β03ΥΠ, Γ03ΥΠ και Δ03ΥΠ.

Μία από τις παρακάτω θεματικές ενότητες επιλέγεται για μελέτη:

Α1. Σκηνογραφική μελέτη για συγκεκριμένο θεατρικό έργο ή

Α2. Σκηνική και δραματουργική επιμέλεια πολυμεσικής παράστασης που θεματολογικά και αισθητικά θα συνδέεται με συγκεκριμένο αστικό ή φυσικό χώρο.

Β. Αισθητική παρέμβαση σε εξωτερικό ή εσωτερικό χώρο με διάφορα μέσα και τεχνικές (κατασκευές, εγκαταστάσεις, μικροπεριβάλλοντα, φωτισμός, χρήση πολυμέσων, κ.α.) με στόχο τον αισθητικό προσδιορισμό του.

Γ. Σχεδιασμός αντικειμένου με έμφαση στην αισθητική και λειτουργική σύνδεση και ένταξή του σε συγκεκριμένο χωρικό περιβάλλον.

Διδακτική Μέθοδος

Για την επιτυχή ολοκλήρωση των εργασιών επιστρατεύονται όλες οι πρακτικές, τα μέσα και οι τεχνικές που εμπλέκονται στην δημιουργική διαδικασία (από την κριτική ανάλυση και σύλληψη της αρχικής ιδέας μέχρι την σχεδιαστική συγκρότηση και παρουσίαση της τελικής πρότασης).

Αυτή υποστηρίζεται μέσω ολοκληρωμένων σχεδιαστικών προγραμμάτων με στόχο την τεκμηρίωση των επιλογών, τη βασιμότητα της υλοποίησης και την αρτιότητα της παρουσίασης.

Διδάσκοντες

Αντώνης Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής, Νίκος Θωμάς, Επ. Καθηγητής, Παναγιώτης Κοζόκος, Επ. Καθηγητής

Δ΄ ΕΤΟΣ - 7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Ζ01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣΥΝΘΕΣΗ VII

7^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το προς μελέτη θέμα αφορά την αρχιτεκτονική σύνθεση ειδικού κτιριακού συγκροτήματος με ισχυρό δημόσιο χαρακτήρα και κοινωνικό αντίκρισμα, ενισχυτικό της συλλογικής μνήμης και της καλλιέργειας των πολιτών (π.χ. Μουσείο, Βιβλιοθήκη, Κέντρο Τεχνών, Κέντρο Εκθέσεων/ Εμπορίου/ Αναψυχής, κ.ά.). Στόχος του μαθήματος είναι η αναγωγή των πολλαπλών και αλληλοσυσχετιζόμενων παραμέτρων που υπεισέρχονται στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό σε ένα ολοκληρωμένο –από πλευράς λειτουργίας, νοήματος και σημασίας– κτιριακό συγκρότημα, ικανό να εκφράσει οικείο «τόπο» ύπαρξης και αναφοράς και, παράλληλα, να εντάσσεται στο υφιστάμενο άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον του, αποκαθιστώντας δεσμούς με αυτό.

Διδακτική Μέθοδος

Το μάθημα έχει κατεξοχήν εργαστηριακό χαρακτήρα (διαίρεση της τάξης σε τμήματα, συγκρότηση φοιτητικών ομάδων, εργασία-διορθώσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, περιοδικές παρουσιάσεις φοιτητικών εργασιών, διαλέξεις-εισηγήσεις).

Διδάσκοντες

Πάνος Λουκάς Εξαρχόπουλος, Επίκ. Καθηγητής (συντονιστής), Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, Επίκ. Καθηγητής

Βιβλία (προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα)

1. Φιλιππίδης Δημήτρης, *Ανθολογία κειμένων ελληνικής αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Μέλισσα, 2006.
2. Ζαβολέας Γιάννης, *Η μηχανή και το δίκτυο ως δομικά πρότυπα στην αρχιτεκτονική*, Αθήνα: Futura, 2013.
3. Τουρνικιώτης Παναγιώτης, *Ιστοριογραφία της μοντέρνας αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2009.

Εργαστήριο

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών II: Ειδικής Κτιριολογίας

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

Ζ02ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

7^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

6 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Η θεματολογία αφορά την εστιασμένη μελέτη διαμόρφωσης εσωτερικών ή/και υπαίθριων χώρων διαφόρων κτιριολογικών κατηγοριών (π.χ. Αναψυκτήριο, Διαμέρισμα, Κατάστημα, Εκθεσιακός Χώρος κ.α.), καθώς και ειδικές κατασκευές και στοιχεία (π.χ. επίπλωση, σταθερός και κινητός εξοπλισμός, σημάνσεις κ.λπ.).

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση και εμπάθυση στη χωρική λεπτομέρεια, έτσι ώστε να καταδειχτεί η καθοριστική συμβολή της στην απόδοση του εκάστοτε επιζητούμενου χαρακτήρα μιας αρχιτεκτονικής πρότασης. Μέσω της λεπτομερούς διερεύνησης των στοιχείων που συγκροτούν και δίνουν ταυτότητα στον αρχιτεκτονικό χώρο, επιδιώκεται η εξοικείωση με μικρότερες κλίμακες επεξεργασίας, με τα υλικά και τις ιδιότητές τους, με τις κατασκευαστικές λεπτομέρειες, καθώς και με ζητήματα συμβολικής έκφρασης και «επικοινωνίας» των κατασκευών.

Διδακτική Μέθοδος

Το μάθημα έχει κατεξοχήν εργαστηριακό χαρακτήρα (διαίρεση της τάξης σε τμήματα, συγκρότηση φοιτητικών ομάδων, εργασία-διορθώσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, περιοδικές παρουσιάσεις φοιτητικών εργασιών, διαλέξεις-εισηγήσεις).

Διδάσκοντες

Πάνος Λουκάς Εξαρχόπουλος, Επίκ. Καθηγητής (συντονιστής), Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια

Βιβλία (προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα)

1. Τουρνικιώτης Παναγιώτης, *Η αρχιτεκτονική στη σύγχρονη εποχή*, Αθήνα: Futura, 2006.
2. Φατούρος Δημήτρης, *Η επιμονή της αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2003.
3. Τομπάζης Αλέξανδρος, *Οικολογική σκέψη και αρχιτεκτονική*, Αθήνα: Μέλισσα, 2010.

Εργαστήριο

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών IV: Οργάνωσης Χώρων και Μικροπεριβάλλοντος

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

Ζ03ΥΠ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ

ΕΝΝΟΙΕΣ, ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

7^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

6 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Εισαγωγή στις έννοιες των βασικών θεωρητικών συστατικών του χωροταξικού σχεδιασμού. Αναδρομή στην ιστορία του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα, με αναφορές στους φορείς και το θεσμικό πλαίσιο. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη σημερινή χωροταξική πολιτική στο πλαίσιο της ΕΕ, καθώς και στις κυριότερες τομεακές πολιτικές της ΕΕ με άμεση επιρροή στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Εννοιολογική προσέγγιση του χώρου, του σχεδιασμού, της ανάπτυξης και της προγραμματικής περιφέρειας. Αναλυτική παρουσίαση του περιεχομένου, των στόχων, των φορέων και των εργαλείων του χωροταξικού σχεδιασμού και της εφαρμογής του. Κριτική παρουσίαση της ελληνικής εμπειρίας τόσο στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών, όσο και στο πλαίσιο των πολιτικών που διαγράφονται στην ΕΕ και άπτονται του χωροταξικού σχεδιασμού.

Στόχοι

Η εμπέδωση των βασικών εννοιών που σχετίζονται με το περιεχόμενο του χωροταξικού σχεδιασμού. Η σταδιακή εξοικείωση με τις ασκούμενες πολιτικές με χωρική διάσταση στο πλαίσιο του ελληνικού χώρου, καθώς και στο πλαίσιο της ΕΕ. Η δυνατότητα αναγνώρισης της χωρικής διάστασης σε ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων και αντίστοιχων πολιτικών για το χώρο. Η δυνατότητα κριτικής ανάγνωσης παραδειγμάτων χωροταξικού σχεδιασμού με τρόπο που να ενσωματώνει την αναπτυξιακή, την κοινωνική, την οικονομική και την περιβαλλοντική διάσταση

Διδακτική Μέθοδος

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο παράλληλες ενότητες.

Η πρώτη αφορά σειρά διαλέξεων από τους διδάσκοντες.

Η δεύτερη αφορά την εργασία-άσκηση. Στις ώρες του φροντιστηρίου δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές να προσδιορίσουν και τελικά να εξειδικεύσουν, σε συνεννόηση με τους διδάσκοντες, το θέμα των εργασιών που καλούνται να εκπονήσουν κατά ομάδες. Η άσκηση έχει εργαστηριακό χαρακτήρα, με την έννοια της απαίτησης για εργασία σχεδιαστήριου και συστηματική συνεργασία ανάμεσα στις ομάδες των φοιτητών και στους διδάσκοντες. Η εργασία συνίσταται στην οργάνωση ενός στρατηγικού σχεδίου παρέμβασης χωροταξικής κλίμακας σε μία προγραμματική περιφερειακή ενότητα, συνηθέστατα δε σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας (πρώην Νομού) στην περιοχή της Θράκης.

Στην πρώτη φάση γίνεται συλλογή, ανάλυση και αξιολόγηση στοιχείων για τη χωροταξική ένταξη και οργάνωση της περιοχής μελέτης. Ταυτόχρονα επιχειρείται ο εντοπισμός των κυριότερων προβλημάτων χωροταξικού χαρακτήρα, διερεύνηση των αιτιών τους και εκτίμηση των τάσεων και δυνατοτήτων χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης.

Στη δεύτερη φάση επιχειρείται διατύπωση γενικών αρχών για την ανάπτυξη της περιοχής μελέτης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις μορφές τουριστικών δραστηριοτήτων που προτείνεται να ενταχθούν στην περιοχή και στη σχέση τους με το φυσικό περιβάλλον, τη γενικότερη ταυτότητα της περιοχής και τα χαρακτηριστικά του υφιστάμενου οικιστικού δικτύου.

Μέθοδος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται μέσω της άσκησης.

Υπεύθυνος μαθήματος

Γιώργος Πατρίκιος, Επ. Καθηγητής

**Ζ04ΥΠ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΙΩΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ – Ι**

7^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.
3 Π.Μ.

Στις **διαλέξεις-παρουσιάσεις**, μέσα από θεωρητικές προσεγγίσεις και με την παρουσίαση εφαρμοσμένων μελετών επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών τόσο με τα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα της αποκατάστασης, του επανασχεδιασμού και της επανάχρησης των ιστορικών κτιρίων και συνόλων, όσο και με τις ειδικές τεχνικές και υλικά που χρησιμοποιούνται. Η αφομοίωση των γνώσεων αυτών ελέγχεται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Παράλληλα οι φοιτητές πραγματοποιούν **πρακτική άσκηση**, η οποία αφορά στην αποτύπωση, σχεδιαστική απεικόνιση, στην ανάλυση και τεκμηρίωση ενός αντιπροσωπευτικού κτιρίου από το ιστορικό κέντρο της Ξάνθης. Επιδιώκεται να καλλιεργηθεί η ικανότητα των φοιτητών να παρατηρούν, να αναλύουν και να κατανοούν τις ιστορικές και αισθητικές αξίες των ιστορικών κτιρίων μέσα από τη συστηματική ανάλυση και τεκμηρίωση των τύπων, των μορφών και των ιδιαίτερων δομικών συστημάτων τους. Η επεξεργασία της άσκησης γίνεται σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, παρουσιάζεται και παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής

Ζ01ΕΠ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΘΕΣΜΟΙ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

7^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο - Γενικό Πλαίσιο του Μαθήματος

ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

- Μελέτη
- Επίβλεψη
- Αμοιβές: Διαπραγμάτευση και «άνοιγμα επαγγέλματος».
- Αυτεπιστασία;
- Μικρά/Μεγάλα γραφεία
- Αντιπαροχή.
- Προσφυγές, καταγγελίες και περιπλοκές (i)
- Άδεια άσκησης επαγγέλματος
- Προσφυγές, καταγγελίες και περιπλοκές (ii)

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

- ΓΕΜ /Πτυχία /Εκδήλωση Ενδιαφέροντος
- Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί
- «Διαγωνισμοί μελετών»
- Κλειστοί διαγωνισμοί
- Διαγωνισμοί με προεπιλογή
- «Μελετο-κατασκευές».
- Ν 696 και 515: Στάδια και προδιαγραφές μελετών
- Αμοιβές σε συνάρτηση με προϋπολογισμό
- Τ.Δ. Κλασική και λοιπές περιπτώσεις δημοπράτησης έργου
- Προσφυγές, καταγγελίες και περιπλοκές (iii)
- Επίβλεψη κατασκευής: Μελετητής/Τεχνική Υπηρεσία (Υψηλή/Συμβατική επίβλεψη)
- Σύμβουλοι (υποβοήθησης μελέτης, επίβλεψης, διοίκησης έργου, οικονομικής και τεχνικής διαχείρισης)
- Ειδικότητες: εδαφομηχανικός, συγκοινωνιολόγος, στατικός, Η/Μ, ακουστικός, θεατρολόγος, κηποτέχνης, μουσειολόγος, ειδικός σημάτων)
- Ο ρόλος του αρχιτέκτονα-συντονιστή
- Ασφάλιση μελέτης.

Διδακτική Μέθοδος

Εξιστόρηση ποικίλων παραδειγμάτων με στόχο, αφενός την κατανόηση, μέσω αυτών, του πολυσύνθετου και ευμετάβλητου πλαισίου οικονομικών, θεσμικών, κοινωνικών παραγόντων εντός του οποίου ασκείται η αρχιτεκτονική και, αφετέρου, την ανάδειξη δυνατοτήτων για το ρόλο του αρχιτέκτονα σήμερα.

Εκπόνηση μικρών εργασιών από τους σπουδαστές με θέματα ανάλογα με την πρόοδο της εξιστόρησης.

Σύνδεσμος

[DUTHNET eClass | ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΘΕΣΜΟΙ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ](#)

Μέθοδος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση βασίζεται στις εργασίες αυτές (80%) και σε τελική εξέταση (20%).

Διδάσκοντες

Πάνος Κόκκορης, Καθηγητής

Ζ02ΕΠ ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

7^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Μάθημα θεωρίας του πεδίου της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας. Αποσκοπεί στην εξοικείωση με προβλήματα θεατρικού σχεδιασμού σε αίθουσες ειδικών απαιτήσεων.

Διδακτική Μέθοδος

Σειρά διαλέξεων με ιστορικό και θεωρητικό περιεχόμενο :

- Ο χώρος ως σημείο του θεατρικού κώδικα
- Θέατρα και θεατρικές μηχανές της αρχαιότητας
- Το θέατρο του Μεσαίωνα και τα λαϊκά θέατρα της Αναγέννησης (ελισαβετιανή σκηνή, comedia del arte)
- Η Αναγέννηση στο θέατρο (βασικές αρχές θεατρικού σχεδιασμού του S. Serlio, θέατρα Olimpico και Farnese)
- Η ιταλική σκηνή (σκηνογραφικές εφαρμογές και μηχανισμοί)
- Το θέατρο του Μπαρόκ και του 19ου αιώνα (κτίρια όπερας, σκηνογραφικός ρεαλισμός, η μπούκα και η αυλαία, ο θεατρικός φωτισμός, το θέατρο Bayreuth)
- Οι πρωτοπόροι του 20ου αιώνα (A. Antoine, E. Piscator, C. Stanislavski, A. Appia, G. Graig, M. Reinhardt, J. Cocea, V. Meyerhold, το θέατρο του Bauhaus)
- Μορφές σύγχρονου θεάτρου (θέατρο προσκηνίου, κυκλικό θέατρο, θέατρο ανοικτής σκηνής, ευμετάβλητο θέατρο)
- Σκηνικές υποδομές και τεχνικός εξοπλισμός των σύγχρονων αιθουσών.

Διδάσκοντες

Νίκος Μπάρκας, Καθηγητής

ΖΟΖΕΠ ΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ V - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΩΝ

7^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Αναλύονται όλα τα βασικά χαρακτηριστικά του σκυροδέματος και των χαλύβων οπλισμού καθώς και τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά και ελληνικά πρότυπα και κανονισμοί, με στόχο την ενδεδειγμένη χρήση τους σε κατασκευές με δομικό σύστημα από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Τσιμέντα: ενυδάτωση των κύριων φάσεων, τύποι τσιμέντων, πρόσμικτα, πρόσθετα, μηχανικές ιδιότητες τσιμεντολιθώματος.

Αδρανή: προέλευση, κοκκομετρική διαβάθμιση, φυσικές και μηχανικές ιδιότητες. Τεχνητά αδρανή.

Σκυρόδεμα: ιδιότητες νωπού και σκληρυμένου σκυροδέματος, έλεγχοι με μη καταστρεπτικές μεθόδους.

Είδη σκυροδεμάτων. Κανονισμός τεχνολογίας σκυροδέματος και ευρωπαϊκά πρότυπα για το σκυρόδεμα.

Κανονισμός τεχνολογίας χαλύβων και ευρωπαϊκά πρότυπα για τους χάλυβες οπλισμού σκυροδέματος.

Παράγοντες διάβρωσης χάλυβα και σκυροδέματος.

Διδακτική Μέθοδος

Θεωρία/διαλέξεις, φροντιστηριακές/εργαστηριακές/πρακτικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες φοιτητών.

Μέθοδος αξιολόγησης

Γραπτή/προφορική εξέταση.

Διδάσκοντες

Α. Μπαλτζοπούλου, Αν. Καθηγήτρια, Θ. Τσαλκατίδης, Λέκτορας

Τομέας

Δομικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

Δ΄ ΕΤΟΣ - 8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Η01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ VIII

8^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το προς μελέτη θέμα αφορά την αρχιτεκτονική σύνθεση ειδικού κτιριακού συγκροτήματος με ισχυρό δημόσιο χαρακτήρα και κοινωνικό έρεισμα, που να ενδυναμώνει τη συλλογικότητα και τη συμμετοχή των πολιτών (π.χ. Δημαρχείο, Πολιτιστικό Κέντρο, Κτίριο Μικτών Χρήσεων, Επαγγελματικό Κτίριο κ.ά.). Στόχος του μαθήματος είναι η εμπέδωση σχεδιαστικής συνέπειας και αναγνωρίσιμου ύφους, που θα διατρέχουν και θα χαρακτηρίζουν εμφατικά την αρχιτεκτονική πρόταση στο σύνολό της. Με την εξέταση ενός πλήθους αλληλοεξαρτώμενων παραμέτρων και την εμβάθυνση σε ουσιώδεις πτυχές της συνθετικής διαδικασίας, επιχειρείται η, κατά το δυνατόν, πολύπλευρη προσέγγιση μεγάλου εύρους ζητημάτων του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού.

Διδακτική Μέθοδος

Το μάθημα έχει κατεξοχήν εργαστηριακό χαρακτήρα (διαίρεση της τάξης σε τμήματα, συγκρότηση φοιτητικών ομάδων, εργασία-διορθώσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, περιοδικές παρουσιάσεις φοιτητικών εργασιών, διαλέξεις-εισηγήσεις).

Διδάσκοντες

Πάνος Λουκάς Εξαρχόπουλος, Επίκ. Καθηγητής (συντονιστής), Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, Επίκ. Καθηγητής, Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια

Βιβλία (προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα)

1. Γιακουμακάτος Αντρέας, *Η αρχιτεκτονική και η κριτική*, Αθήνα, Νεφέλη, ²2009.
2. Le Corbusier, *Για μια αρχιτεκτονική*, μτφρ. Παναγιώτης Τουρνικιώτης, Αθήνα: Εκκρεμές, 2005.
3. Τσακόπουλος Παναγιώτης, *Αναγνώσεις της ελληνικής μεταπολεμικής αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Καλειδοσκόπιο, 2014.

Εργαστήριο

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών II: Ειδικής Κτιριολογίας

Τομέας

Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Κατασκευών

Η02ΥΠ ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

8^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

12 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το μάθημα αφορά στα μέσα προγραμματισμού και στη σύνθεση του αστικού χώρου και στοχεύει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του φοιτητή, σε ζητήματα θεωρίας και σχεδιασμού για το αστικό περιβάλλον.

Κύριο αντικείμενο αποτελεί η συστηματική προσέγγιση θεωρητικών γνώσεων αλλά και των μεθόδων σχεδιασμού που αφορούν στις "ολοκληρωμένες" συνθετικές παρεμβάσεις στον αστικό χώρο. Πιο συγκεκριμένα στον ανασχεδιασμό τμημάτων της πόλης, αλλά και επέκτασης του υφιστάμενου ιστού με καινούργιες περιοχές οικιστικής ανάπτυξης. Οι προγραμματισμένες εισηγήσεις αλλά και το συνθετικό θέμα, που δίδεται στα πλαίσια του μαθήματος, επιχειρούν μια, κατά το δυνατόν πολύπλευρη, προσέγγιση των αστικών παρεμβάσεων, τόσο στο ήδη δομημένο περιβάλλον, όσο και στις περιπτώσεις νέων αναπτύξεων σε αδόμητους χώρους, εντός της πόλης ή στις παρυφές της.

Διδακτική Μέθοδος

Για το σκοπό αυτό δίνεται μια έμφαση σε όλες τις κλίμακες του σχεδιασμού, τονίζοντας την εμβέλεια και τις επιπτώσεις κάθε παρέμβασης σε μια ευρύτερη περιοχή. Η μετάβαση από τις κλίμακες ενός Σχεδίου Γενικής Διάταξης (master plan) στις πιο μικρές και απτές κλίμακες του χώρου και η σύνδεση των επί μέρους παρεμβάσεων, ώστε να συνιστούν μια ολοκληρωμένη λογική, αποτελεί τη βασική συμβολή του μαθήματος σε επίπεδο μεθοδολογίας του σχεδιασμού για αρχιτέκτονες.

Το μάθημα στοχεύει στην επίτευξη μιας πληρέστερης κατανόησης των παραμέτρων που συγκροτούν και διαμορφώνουν τον αστικό σχεδιασμό, προκειμένου να επιτευχθεί από το φοιτητή ένας κατά το δυνατόν "ενσυνείδητος" προγραμματισμός, καθώς και η συνθετική έκφρασή του στο χώρο. Επιδίωξη αποτελεί η συνολική θεώρηση, τόσο των σταθερών όσο και των μεταβαλλόμενων παραμέτρων, σε ένα αστικό περιβάλλον που καθημερινά εξελίσσεται και μετασηματίζεται, συχνά ταχύτερα από τις θεωρητικές ερμηνείες και τις ρυθμίσεις που ακολουθούν μια ασαφή πραγματικότητα.

Με το συνθετικό θέμα επιχειρείται να γίνουν κατανοητές, οι πολύπλευρες σχέσεις, των επιμέρους παραμέτρων που ορίζουν την καθημερινότητα αλλά και την διαχρονικότητα μιας πόλης (δηλαδή την βαθύτερη ιστορική και πολιτισμική φυσιογνωμία της). Στις «σχέσεις παραμέτρων» εμπεριέχεται η έννοια, τόσο της πολύπλευρης ανάπτυξης, όσο και οι ανταγωνισμοί και οι έντονες συγκρούσεις. Κάτω από αυτή την θεώρηση γίνεται φανερό ότι, οι κοινωνικές παράμετροι δεν μπορούν να ξεχαστούν ξέχωρα από την παραγωγή συγκεκριμένων μοντέλων ανάπτυξης του χώρου που τις εκφράζουν, αλλά και οι πολιτισμικές και ιστορικές καταβολές δεν μπορούν να παραβλεφθούν στην προσπάθεια ερμηνείας των διαμορφωμένων αντιλήψεων για το "ωραίο" στην πόλη, ή το χαρακτήρα των δημόσιων υπαίθριων χώρων, και ούτω καθεξής.

Ενδεικτικά θέματα που δίδονται στην διάρκεια των μαθημάτων αφορούν στον ανασχεδιασμό υπαίθριων παράκτιων αστικών χώρων, προβληματικών και υποβαθμισμένων αδόμητων χώρων της πόλης που προορίζονται για νέες οικιστικές αναπτύξεις, μεγάλων υπαίθριων χώρων με ιδιαίτερα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά (πρώην στρατόπεδα, αστικά κενά, κλπ), ήπιες παρεμβάσεις σε οικιστικά σύνολα και δημόσιους υπαίθριους χώρους με ιδιαίτερη πολιτισμική ταυτότητα.

Διδάσκοντες

Δημήτρης Πολυχρονόπουλος, Καθηγητής.

**Η03ΥΠ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ-ΡΥΘΜΟΛΟΓΙΑ ΙV – ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ, ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ
ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΕ ΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ
8^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό**

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μορφολογική διερεύνηση, προσθήκη ενσωμάτωσης νέων κατασκευών, με σκοπό την προστασία και ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων. Τα μνημεία στο αστικό και μη περιβάλλον, κατέχουν διαχρονικά μια εξέχουσα θέση. Έχουν τη διάσταση του πολιτιστικού κειμηλίου που παραλαμβάνεται και παραδίδεται από γενιά σε γενιά ως αναλλοίωτο και άφθαρτο σημάδι μιας εποχής και ενός πολιτισμού. Ενέχουν όμως και το χαρακτήρα της ζωντανής πολιτιστικής ύπαρξης, που χρησιμοποιείται ως εφαλτήριο για τη συνέχιση και περαιτέρω ανάπτυξη του πολιτισμού. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με εξειδικευμένα θέματα αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, που σχετίζονται με την ανάδειξη και προστασία ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, μέσω της λειτουργικής ένταξής τους στο δημόσιο χώρο και της απόδοσής τους στο κοινό.

Η διδασκαλία του μαθήματος διεξάγεται σε ένα ενιαίο τμήμα φοιτητών. Περιλαμβάνει εισαγωγικές θεωρητικές διαλέξεις και εργαστηριακή εφαρμογή ενός θέματος, μέσω της επεξεργασίας ζητημάτων σχετικών με την ένταξη νέων κελυφών σε ιστορικά και προστατευόμενα οικιστικά και μη περιβάλλοντα.

Οι διαλέξεις αφορούν στη θεωρητική εισαγωγική προσέγγιση των φοιτητών σε θέματα όπως: εισαγωγή στη φιλοσοφία της προστασίας και διατήρησης μνημείων και ιστορικών συνόλων, διαχρονική διερεύνηση και μορφολογική ανάλυση - παρουσίαση εξειδικευμένων θεμάτων σε περιβάλλοντα με έντονη ιστορική ταυτότητα, συνθετικά προβλήματα ένταξης-επανασύνδεσης μορφών κ.α. Επιχειρείται κατανόησης της μεθοδολογίας της συνθετικής προσέγγισης στα μνημεία και τα ιστορικά σύνολα-τόπους, αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν από το παρελθόν έως και σήμερα, με στόχο την ανάδειξη και ένταξή τους στη σύγχρονη εποχή. Παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικά παραδείγματα τρόπων αντιμετώπισης μνημείων, ιστορικών συνόλων και αρχαιολογικών χώρων.

Οι εργαστηριακές εφαρμογές αφορούν στην επεξεργασία συνθετικού θέματος, που σκοπό έχει την εξάσκηση και εμπέδωση της θεωρητικής προσέγγισης. Αναπτύσσονται εφαρμογές σε εξειδικευμένα συνθετικά θέματα, που αφορούν στη μεθοδολογία της συνθετικής προσέγγισης ένταξης και ενσωμάτωσης σύγχρονων κατασκευών, σε σημαντικά ιστορικά περιβάλλοντα, με σκοπό την προστασία, ανάδειξη και επανάχρηση.

Κρίσιμα προαπαιτούμενα μαθήματα: Μορφολογία-Ρυθμολογία I, II, III, Ιστορία Αρχιτεκτονικής, Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός, Οικοδομική.

Σχετικό προαπαιτούμενο για άλλα μαθήματα: Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός, Οικοδομική, Αποκαταστάσεις Μνημείων.

Παράλληλα, κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων, ζητείται η εκπόνηση μικρών θεωρητικών εργασιών επάνω στα θέματα και τις έννοιες, που αναλύονται στα μαθήματα (διαλέξεις).

Διδάσκων: Νικόλαος Α. Λιανός

Αναλυτικό εβδομαδιαίο πρόγραμμα της διδασκτέας, η βιβλιογραφία κ.α. υπάρχει στον ιστότοπο του Εργαστηρίου Μορφολογίας-Ρυθμολογίας και στο e-class.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

http://morfologia.arch.duth.gr/3o_etos/3o_exam_V/bibliografia.pdf

**Η01ΕΠ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΙΙΙ – ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ
ΠΟΛΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

8^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Το μάθημα παρουσιάζει τα βασικά σημεία της συζήτησης γύρω από τις έννοιες του Αστικού Προγραμματισμού, της Αστικής Διαχείρισης και της Αστικής Διακυβέρνησης, σε σχέση με τον Πολεοδομικό ή τον Φυσικό Σχεδιασμό στις σύγχρονες πόλεις. Μέσω των εννοιών αυτών εισάγονται στο πεδίο των επιστημών του χώρου τα ζητήματα διαχείρισης μίας σειράς μη χωρικών παραμέτρων οι οποίες όμως αλληλεπιδρούν έντονα τόσο με το χωρικό όσο και με το κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, επηρεάζοντας τη σημερινή ταυτότητα και το μέλλον της πόλης.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος γίνεται μία διερεύνηση των πολλαπλών αυτών εκφάνσεων της αστικής ζωής και των δυνατοτήτων διαχείρισής τους μέσα από θεωρητικές προσεγγίσεις και χαρακτηριστικές αστικές πρακτικές. Ακόμη, στο επίπεδο του προγραμματισμού, γίνεται αναφορά σε σύγχρονα θεσμικά ή άλλα αναπτυξιακά εργαλεία που εισάγονται σταδιακά στις ευρωπαϊκές αλλά και στις ελληνικές πρακτικές.

Η έλλειψη ενός σαφούς σώματος κανόνων, τεχνικών και πρακτικών που να αποτελούν το επιστημονικό και πολιτικό υπόδειγμα του Αστικού Προγραμματισμού και ταυτόχρονα η αποσπασματικότητα εφαρμογής του στον ελληνικό χώρο καθορίζουν ως ένα βαθμό τη μεθοδολογία του μαθήματος. Πρόκειται περισσότερο για μία διερεύνηση όψεων του ζητήματος σε επίπεδο θεωρίας και πράξης με έμφαση στα αντικείμενα που καλείται να πραγματευτεί σε συνδυασμό με την παρουσίαση κύριων εκφάνσεων της εφαρμογής του όπου και όπως αυτή εμφανίζεται.

Διδακτική Μέθοδος

Μία σειρά εισηγήσεων σε συνδυασμό με τη χρήση εποπτικών μέσων όπως το video επιδιώκουν να φωτίσουν όψεις του ζητήματος, ενώ καθοριστική για την εμπέδωση της προβληματικής του είναι η συμμετοχή των φοιτητών τόσο μέσα από τις ομαδικές εργασίες που θα κληθούν να διεξάγουν όσο και στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Οι εργασίες στο μάθημα έχουν τη μορφή γραπτού δοκιμίου που αφορά είτε στην κριτική παρουσίαση επιλεγμένης βιβλιογραφίας, είτε σε διερεύνηση όψεων των ζητημάτων που πραγματεύεται το μάθημα σε ελληνικές πόλεις, με έμφαση στον χώρο της Θράκης.

Μέθοδος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται μέσω των εργασιών (70%) και μέσω προφορικής παρουσίασης σε προγραμματισμένα σεμινάρια στο πλαίσιο του μαθήματος (30%).

Υπεύθυνος μαθήματος

Γιώργος Πατρίκιος, Επ. Καθηγητής

**Η02ΕΠ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΙΩΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ – II**

8^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιλαμβάνονται **διαλέξεις-παρουσιάσεις**, οι οποίες αφορούν κυρίως στην αναλυτική παρουσίαση πραγματοποιημένων έργων αποκατάστασης και επανασχεδιασμού, από τη μελέτη έως την κατασκευή και την επανάχρηση των ιστορικών κτιρίων και συνόλων. Μέσα από τα παραδείγματα αυτά δίνεται η ευκαιρία να αναλυθούν και να συζητηθούν τόσο οι κατασκευαστικές τεχνικές και μέθοδοι αποκατάστασης των ιστορικών κατασκευών, όσο και οι σύγχρονες αρχιτεκτονικές προτάσεις και η εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας, τα οποία δίνουν στο κτίριο τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες της εποχής μας. Παράλληλα οι φοιτητές στη **συνθετική άσκηση**, με βάση την ανάλυση την οποία πραγματοποίησαν στο κτίριο κατά το χειμερινό εξάμηνο, ασκούνται στο να σχεδιάσουν κατασκευές και χώρους τόσο για τη συντήρηση και αποκατάσταση του ιστορικού κελύφους του κτιρίου, όσο και για την άρτια ένταξη νέας λειτουργίας και σύγχρονης αρχιτεκτονικής σ' αυτό. Η επεξεργασία των ασκήσεων γίνεται σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, παρουσιάζεται και παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες

Αλκιβιάδης Πρέπης, Καθηγητής

Η03ΕΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ

8^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Μάθημα του πεδίου της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας. Αποσκοπεί στην εξοικείωση με προβλήματα ακουστικού σχεδιασμού σε αίθουσες ειδικών απαιτήσεων.

Διδακτική Μέθοδος

Σειρά διαλέξεων με θεωρητικά και μεθοδολογικά περιεχόμενα:

- Παράμετροι ακουστικού σχεδιασμού (μορφές, διατάξεις, λειτουργικές απαιτήσεις, χωρητικότητα, βέλτιστες αναλογίες)
- Οπτικός σχεδιασμός (ανέσεις και ανθρωπομετρικά κριτήρια)
- Ακουστική διόρθωση (χρόνος αντήχησης, κριτήρια ακουστικής αξιολόγησης)

Εκπόνηση ενός σχεδιαστικού θέματος μικρής κλίμακας (θέατρο ή αίθουσα συναυλιών ή αίθουσα πολλαπλών χρήσεων) με επιμέρους φάσεις:

- Επιλογή διάταξης (κίνηση, ασφάλεια, σκηνική υποδομή, τεχνική υποστήριξη)
- Βελτιστοποίηση παραμέτρων ακουστικού σχεδιασμού (χωρητικότητα, αναλογίες)
- Οπτική χάραξη (τεχνικές χαράξεων και έλεγχοι αξιολόγησης)
- Χάραξη ανακλαστήρων (γεωμετρική επίλυση σε τρισδιάστατη προσομοίωση)
- Προσδιορισμός χρόνου αντήχησης
- Εσωτερικές επενδύσεις (ηχοαπορροφητικές ιδιότητες, κατασκευαστικές διατάξεις)

Διδάσκοντες

Νίκος Μπάρκας, Καθηγητής

Η04ΕΠ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ

8^ο Εξάμηνο

Επιλογής Υποχρεωτικό

4 Δ.Μ.

3 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Ζητήματα κριτικής, θεωρίας και σχεδιασμού του δημόσιου υπαίθριου χώρου.

Παράλληλα με την ανάδειξη και κατανόηση των ποικίλων αλληλεπιδράσεων που διαμορφώνουν μια διαλεκτική των αντιθέσεων και μετασχηματισμών της πόλης, επιδιώκεται και η ανάπτυξη των συνθετικών - σχεδιαστικών δεξιοτήτων του φοιτητή σε ό,τι αφορά στην αισθητική, μορφολογική και λειτουργική συγκρότηση και διαμόρφωση του δημόσιου αστικού χώρου, ώστε να αποκτηθεί μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία μια βαθύτερη κατανόηση των εννοιών που αφορούν στην «αρχιτεκτονική της πόλης».

Διδακτική Μέθοδος

Το μάθημα αναπτύσσεται μέσα από παράλληλες προσεγγίσεις όπως κριτική θεωρία του δημόσιου χώρου της πόλης, στοιχεία μεθοδολογίας και ανάλυση παραμέτρων σχεδιασμού των δημόσιων υπαίθριων χώρων και συνθετική επίλυση συγκεκριμένου θέματος.

Ιδιαίτερη σημασία έχει για το μάθημα η ανάδειξη και αποκατάσταση των δυναμικών σχέσεων ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν, με την προβολή των στοιχείων που συμβάλουν στη δημιουργία του τοπίου της πόλης και τη διασφάλιση της πολιτισμικής ταυτότητας.

Ερωτήματα που αφορούν στον κοινωνικό αποκλεισμό, την πολυπολιτισμική διάσταση, την ενσωμάτωση ή αποφυγή παγκοσμιοποιημένων μορφολογικών και λειτουργικών προτύπων, τη διατήρηση της συλλογικής μνήμης κ.ά., θα πρέπει εδώ να απαντηθούν μέσα από τον ίδιο το σχεδιασμό.

Ε΄ ΕΤΟΣ - 9^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Θ01ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΧα

– ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΑ, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ, ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

9^ο Εξάμηνο

Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.

10 Π.Μ.

Περιεχόμενο

Διερεύνηση σύγχρονων μοντέλων αστικής ανασύνταξης υπό την επιτακτική πίεση των συντελούμενων ραγδαίων ανατροπών στα οικονομικά, κοινωνικά και παραγωγικά ειωθότα. Ζητείται η σύνθεση ολοκληρωμένης πρότασης για την συνολική ανάπλαση (αρχιτεκτονική, πολεοδομική, περιβαλλοντική, κατασκευαστική, κοινωνική και, βέβαια, οικονομική) εκτεταμένης αστικής περιοχής, υπό το πρίσμα 3 βασικών στόχων:

α) Συστηματικός συνδυασμός των «γνωστικών τομέων» της αρχιτεκτονικής. Καλλιέργεια συνθετικής σκέψης που εκφράζει, με σαφήνεια ανάλογη προς κάθε εξελικτικό της βήμα, (από τα αρχικά δοκιμαστικά σκίτσα μέχρι την παράδοση του θέματος), την πολυμέρεια απαιτήσεων, λειτουργιών και πτυχών που το αρχιτεκτονικό έργο οφείλει να ικανοποιεί αρμονικά. Οι αμοιβαίες εξαρτήσεις ανάμεσά τους ιχνηλατούνται, ιεραρχούνται και εκφράζονται έντεχνα ως η συνθετική «συνισταμένη».

β) «Εκγύμναση» σε συνθήκες επαγγελματικής πραγματικότητας. Εκτεταμένο φάσμα ζητούμενων, αυξημένες απαιτήσεις ως προς την παρουσίαση των προτάσεων, σε περιορισμένη προθεσμία, επιτάσσουν εύστοχη ιεράρχηση προτεραιοτήτων και διαχείριση διαθέσιμου χρόνου.

γ) Εγγραφή ιδεολογικού στίγματος στην αρχιτεκτονική πρόθεση και πρόταση. Η τεκμηριωμένη επιλογή θέσης μέσα στον αξιολογικό χυλό της εποχής και η συνεπής αρχιτεκτονική της έκφραση συνιστά αναπόδραστη «στιγμή της αλήθειας» για τους ώριμους πλέον διδασκόμενους. Η συλλογική κριτική τέτοιων επιλογών και η συνειδητή υποστήριξή τους αποτελεί πολύτιμο εφόδιο για την ευόδωση οποιασδήποτε αρχιτεκτονικής προσπάθειας.

Διδακτική Μέθοδος

Το εργαστήριο μεθοδεύεται σε τρεις φάσεις:

α) Γενικό ρυθμιστικό σχέδιο και πρόπλασμα (1:500),

β) χαρακτηριστικό τμήμα (ποσοστό 30% του συνόλου) επιλέγεται προς επεξεργασία προσχεδίων και προπλάσματος (1:200),

γ) αντιπροσωπευτικοί τομείς (όψεις, υπαίθριες ζώνες, λοιπά κομβικά στοιχεία του συγκροτήματος) εντοπίζονται προς αναλυτική επεξεργασία κατασκευαστικών σχεδίων και προπλάσμάτων.

Σύνδεσμος

[DUTHNET](#) | [eClass](#) | [ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ](#) | [ΣΥΝΘΕΣΗ](#) | [ΙΧ](#) | [α:ΚΤΙΡΙ...](#)

Μέθοδος Αξιολόγησης

Οι συμμετέχοντες αξιολογούνται μέσω συνεχούς παρακολούθησης της επίδοσης και προόδου τους.

Διδάσκοντες

Πάνος Κόκκορης, Καθηγητής, Θεώνη Ξάνθη, Αν. Καθηγήτρια, Σταύρος Δενδρινός, Αν. Καθηγητής

Θ02ΥΠ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΧβ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΟ

9^ο Εξάμηνο
Υποχρεωτικό

8 Δ.Μ.
10 Π.Μ.

Στο μάθημα αντιμετωπίζονται από τους φοιτητές συνθετικά θέματα ιδιαίτερων απαιτήσεων, όπου ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός νοείται ως μια ολοκληρωμένη πολυπαραμετρική διαδικασία σε κάθε φάση του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο επιμέρους αντικείμενα μαθημάτων προηγούμενων ετών συντίθενται και αρθρώνονται σε μια ενιαία και ολιστική αντίληψη για τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό.

Ιδιαίτερο αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η πολύπλευρη αντιμετώπιση της φυσιογνωμίας του τοπίου και του ορίου ανάμεσα σε «φυσικό» και «τεχνητό» κατά την πραγματοποίηση του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές καλούνται να επεξεργαστούν εναλλακτικές σχέσεις εγκαταστάσεων Τουρισμού και Φιλοξενίας, με το ιδιαίτερο περιβάλλον τους καθώς και να ανασυνθέσουν δημιουργικά τις επάλληλες δομές και κλίμακες που τις συγκροτούν.

Οι τόποι δομούνται από το έργο ως πεδία για τον προγραμματισμό και την επινόηση ιδιαίτερων εγκαταστάσεων. Αντιμετωπίζεται ως ένα είδος πλατφόρμας για την επινόηση κατασκευών. Οι κατασκευές εγείρονται, επισυνάπτονται, αναπτύσσονται, αρθρώνονται, χωρίς να εξαντλούν τους επιλεγμένους τόπους.

Στο θέμα έχει ιδιαίτερη σημασία η προσπάθεια ανίχνευσης της μοναδικότητας του επιλεγμένων τόπων στους οποίους πρόκειται να αναπτυχθούν σύνθετα προγράμματα γενικών ή ειδικών μορφών Τουρισμού (πχ υδροθεραπείες με αξιοποίηση φυσικών ιαματικών πηγών κλπ) σε συνδυασμό με χώρους φιλοξενίας και αναψυχής που συνοδεύουν αυτές τις εγκαταστάσεις.

Παρά το ισχυρό εννοιολογικό υπόβαθρο που προσφέρει (ο τόπος) μέσα από την αρχική ερμηνεία του, η ίδια η παρέμβαση σε αυτόν είναι δυνατό να ανατρέψει ή να προεκτείνει νοηματικά το περιεχόμενό του κατά την ανάπτυξη διαφορετικών σταδίων του σχεδιασμού.

Στο μάθημα αξιολογείται ως ιδιαίτερα σημαντική η άμεση σύνδεση του σχεδιασμού με το εννοιολογικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο αυτός αναπτύσσεται. Ο φοιτητής καλείται να υποστηρίξει τις σχεδιαστικές του επιλογές μέσα από την προσέγγιση εννοιών όπως η φιλοξενία, η κατοίκηση, ο τόπος, η χρονικότητα, κλπ καθώς θεωρείται ότι η σαφήνεια (των εννοιολογικών προσεγγίσεων) δικαιώνει σε μεγάλο βαθμό τη θέση του αρχιτεκτονήματος ως αναπόσπαστο στοιχείο του εκάστοτε πολιτισμικού περιβάλλοντος.

Το μάθημα οργανώνεται ως εξής:

A. Στο εργαστήριο, στο οποίο επιλύεται το συνθετικό θέμα του εξαμήνου

B. Στη θεωρία, όπου πραγματοποιούνται μια σειρά εισηγήσεων από τους διδάσκοντες και προσκεκλημένους ομιλητές.

- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ